

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2003-2004

4 maart 2004

ONTWERP VAN DECREET

**tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid
Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek**

INHOUD

	Blz.
Memorie van toelichting	3
Voorontwerp van decreet	19
Advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen.....	27
Advies van de Raad van State.....	41
Ontwerp van decreet	49

MEMORIE VAN TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Dit voorontwerp van decreet tot oprichting van het Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek als intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid kadert in de reorganisatie van het Vlaamse overheidsapparaat – Beter Bestuurlijk Beleid – van de Vlaamse regering en inzonderheid in het kaderdecreet bestuurlijk beleid van 18 juli 2003. De oprichting van dit intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid strekt tot sectorale invulling van het genoemd ontwerp van kaderdecreet voor het Beleidsdomein Landbouw en Visserij.

1. Algemene situering

1.1. In het regeerakkoord van juli 1999 heeft de Vlaamse regering de beleidsoptie genomen om werk te maken van een grondige bestuurlijke vernieuwing. Als een essentieel onderdeel van het project “Beter Bestuurlijk Beleid” werd de optimalisering van de organisatie en de werking van de Vlaamse administratie in het vooruitzicht gesteld. De Vlaamse administratie wordt thans gevormd door het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, ingedeeld in zeven departementen, de Vlaamse wetenschappelijke instellingen (beide samen gevat onder de benaming “diensten van de Vlaamse regering”) en de Vlaamse openbare instellingen (VOI's).

De Vlaamse regering besloot de essentiële beginselen inzake bestuurlijk beleid en bestuurlijke organisatie te verankeren in een kaderdecreet (“kaderdecreet Bestuurlijk Beleid”).

Dit “kaderdecreet Bestuurlijk Beleid” omvat een uniforme, transparante en coherente structuur, begrijpelijk voor de burger, binnen dewelke een grondige reorganisatie van de diensten en instellingen van de Vlaamse Gemeenschap zal verlopen. Om de dienstverlening te optimaliseren moet het bestuur sneller, soepeler en efficiënter op nieuwe ontwikkelingen en uitdagingen kunnen inspelen. De beoogde modernisering moet bovendien resulteren in een overheidsop treden dat toegankelijker, interactiever, transparanter en klantgerichter is.

Het nieuwe organisatiemodel gaat uit van het primaat van de politiek : het beleid moet voluit door de politiek verantwoordelijken worden bepaald. Samen met de principes van deugdelijk bestuur als

uitgangspunt heeft dit een fundamentele en dwingende impact op de organisatiestructuur en de taakstelling van de bestuurlijke entiteiten.

De uitwerking van een bestuurlijke vernieuwing in Vlaanderen blijft niet beperkt tot een herstructurering van de bestuurlijke organisatie. Naast het organisatorisch bestuurlijk kader (kaderdecreet Bestuurlijk Beleid) werden ook nieuwe kaderregelingen uitgewerkt inzake begroting en boekhouding (“ontwerp van comptabiliteitsdecreet¹”) en inzake het adviesstelsel (“decreet tot regeling van strategische adviesraden”).

Het kaderdecreet Bestuurlijk Beleid regelt het generiek bestuurlijk kader en bevat algemene bepalingen inzake het Vlaams overheidsapparaat en de onderscheiden vormen van verzelfstandigde agentschappen. Deze bepalingen zijn automatisch van toepassing voor de agentschappen die – zoals voorliggend agentschap – beantwoorden aan de criteria van het kaderdecreet. Het is dan ook noodzakelijk om dit decreet samen te lezen met de bepalingen van het kaderdecreet en er wordt daarom in deze algemene situering (deel 1) beknopt ingegaan op een aantal generieke basisprincipes en bouwstenen van het nieuw organisatiemodel.

Voor een omstandige toelichting bij het project Beter Bestuurlijk Beleid wordt verwezen naar de memorie van toelichting bij het kaderdecreet.

De algemene toelichting bij voorliggend decreet komt in deel 2 aan bod.

1.2. De organisatie van de Vlaamse administratie wordt geregeld in hoofdstuk II van het kaderdecreet Bestuurlijk Beleid. In uitvoering van het kaderdecreet wordt het volledige bevoegdheidspakket van de Vlaamse overheid opgedeeld in homogene beleidsdomeinen.

De Vlaamse regering bepaalt de homogene beleidsdomeinen, zowel wat het aantal als de inhoudelijke taakstelling betreft. De organisatiestructuur vertrekt van de beleidsbepaling, die per beleidsdomein berust bij de bevoegde minister en de regering. De Vlaamse regering zal met ingang van de volgende legislatuur de bevoegdheidsverdeling tussen haar leden zodanig regelen dat de één-op-één relatie (die zorgt voor een eenheid van aansturing) daadwerkelijk gerealiseerd wordt.

¹ “Decreet houdende regeling van de begrotingen, de boekhouding, de controle inzake subsidies, en de controle door het Rekenhof”.

Elk beleidsdomein krijgt een zelfde basisstructuur. Voor ieder homogeen beleidsdomein wordt een Vlaams ministerie opgericht, bestaande uit een departement en desgevallend één of meerdere intern verzelfstandigde agentschappen (IVA) zonder rechtspersoonlijkheid.

Binnen ieder homogeen beleidsdomein kunnen ook één of meerdere verzelfstandigde agentschappen met rechtspersoonlijkheid worden opgericht : intern verzelfstandigde agentschappen (zonder raad van bestuur en onder hiërarchisch gezag van de minister) of extern verzelfstandigde agentschappen (functioneren onder een raad van bestuur).

Per homogeen beleidsdomein wordt ten slotte een beleidsraad opgericht. De beleidsraad is het forum waarop het politieke en het administratieve niveau overleg plegen en dat de regering ondersteunt bij de aansturing van het beleidsdomein.

De sectorale invulling van dit nieuwe organisatie-model is momenteel in uitvoering.

1.3. De decreetgever is, krachtens de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, bevoegd het statuut te regelen van de instellingen die afhangen van de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest. Het decreet regelt hun oprichting, samenstelling, bevoegdheid, werking en toezicht, en kan aan deze organismen rechtspersoonlijkheid toekennen (artikel 9 van de bijzondere wet). Het kaderdecreet Bestuurlijk Beleid voorziet in vier generieke agentschapvormen : intern verzelfstandigde agentschappen² (IVA), intern verzelfstandigde agentschappen met rechtspersoonlijkheid, en publiek- of privaatrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigde agentschappen of EVA.

Het kaderdecreet regelt enkele essentiële kenmerken van de onderscheiden vormen van verzelfstandiging, en bevat tevens algemene regels inzake de aansturing en opvolging van de agentschappen³, inzake controle, interne audit en toezicht, en inzake de mogelijkheid voor agentschappen om te participeren in andere rechtspersonen.

Zoals hoger werd vermeld zijn deze bepalingen rechtstreeks van toepassing voor de agentschappen

die beantwoorden aan de criteria van het kaderdecreet.

De concrete implicaties hiervan worden hierna toegelicht.

1.4. Het nieuwe organisatie-model gaat uit van een duidelijke en consistente taakverdeling tussen de departementen (taakstelling gericht op beleidsondersteuning) enerzijds en de verzelfstandigde agentschappen (taakstelling gericht op beleidsuitvoering) anderzijds. Deze taakverdeling is gesteund op het primaat van de politiek en deugdelijk bestuur enerzijds en motieven van diverse aard (doelmatigheid, specialisatie, e.a.) anderzijds.

Zonder afbreuk te doen aan het onderscheid tussen beleidsondersteuning en beleidsuitvoering wordt tussen beleidsondersteunende en uitvoeringsgerichte entiteiten een gestructureerde samspraak en samenwerking uitgebouwd.

Taken van beleidsuitvoering worden, wanneer aan bepaalde voorwaarden (cf. infra) is voldaan, in beginsel toevertrouwd aan verzelfstandigde agentschappen, vanuit volgende motieven :

- omdat er een eigen cultuur voor de uitvoeringsorganisatie gewenst is, die gericht is op de professionaliteit van de uitvoering ;
- omwille van een verwachting van hogere doelmatigheid en slagvaardigheid, in combinatie met kwaliteit, effectiviteit van de te leveren prestaties ;
- vanuit een deskundigheidsmotief : om de voor de taakuitvoering vereiste deskundigheid beter tot haar recht te laten komen ;
- om activiteiten op de markt te brengen, in een competitieve sfeer ;
- omdat er een grotere afstand tot het beleidscentrum gewenst is en om dicht bij de klant te staan ;
- om in sommige aangelegenheden of taken een gewenste of nodig geachte onafhankelijkheid ten opzichte van de regering tot stand te brengen.

Meerwaarde en efficiëntie, resultaats- en klantgerichtheid zijn dus de doorslaggevende argumenten om tot verzelfstandiging te beslissen.

² Deze agentschapsvorm wordt bij besluit opgericht.

³ Beheersovereenkomsten voor de IVA en voor de publiekrechtelijk vormgegeven EVA, samenwerkingsovereenkomsten voor de privaatrechtelijk vormgegeven EVA.

Overeenkomstig het kaderdecreet Bestuurlijk Beleid kan slechts tot verzelfstandiging worden overgegaan als cumulatief voldaan is aan volgende voorwaarden :

- zowel de entiteit, als haar uitvoeringsgerichte taken en opdrachten moeten een voldoende kritische massa hebben ;
- de producten en diensten moeten meetbaar zijn ;
- er moet een reële mogelijkheid zijn tot aansturing van doelmatigheid, prestaties en kwaliteit ;
- de beheersovereenkomst en inzonderheid de informatierelatie moeten reëel invulbaar zijn.

1.5. Alle verzelfstandigde agentschappen beschikken over een ruime operationele autonomie. Het primaat van de politiek brengt evenwel mee dat interne verzelfstandiging in beginsel de voorkeur verdient boven externe verzelfstandiging. De regel is immers dat het bestuur wordt gevoerd onder de rechtstreekse en hiërarchische verantwoordelijkheid van de regering en haar leden. De zeggenschap blijft dan bij de politiek gelegitimeerde bestuurders, die door het parlement ter verantwoording kunnen worden geroepen.

Tot de oprichting van verzelfstandigde agentschappen met rechtspersoonlijkheid kan daarom pas worden overgegaan als hiervoor duidelijke functionele redenen bestaan en er een toegevoegde waarde door gegenereerd wordt.

Het kaderdecreet stelt dan ook een cascadesysteem in van verzelfstandigingvoorwaarden en omvat een bindend afwegingskader, wat maximale garanties geeft dat de verzelfstandiging beantwoordt aan de basisvoorwaarden en dat gekozen wordt voor de optimale organisatievorm.

In het volgende deel wordt concreet aangetoond welke de motieven zijn voor de in casu aangehouden agentschapvorm.

2. Algemene toelichting bij het voorliggend decreet

2.1 Historiek van de oprichting van het ILVO

Dit voorontwerp van decreet tot oprichting van het Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek als intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid kadert in de reorganisatie van het

Vlaamse overheidsapparaat – Beter Bestuurlijk beleid – van de Vlaamse regering en inzonderheid in het kaderdecreet bestuurlijk beleid van 18 juli 2003. De oprichting van dit intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid strekt tot sectorale invulling van het genoemde ontwerp van kaderdecreet voor het Beleidsdomein Landbouw en Visserij.

In het aanvullend regeerakkoord van 9 juli 2001, ingevolge de bijkomend overgehevelde bevoegdheden naar aanleiding van het Lambermontakkoord, wordt de noodzaak omschreven van een doorlichting van de departementen van het Centrum voor Landbouwkundig Onderzoek (CLO) met het oog op het bepalen van hun plaats in het Vlaams onderzoekslandschap.

Deze doorlichting werd in de loop van 2002 gerealiseerd in het kader van de overheidsopdracht 'Screening van het wetenschappelijk onderzoek en voorlichting in de land- en tuinbouw', die op vraag van de toenmalige Vlaamse minister voor Leefmilieu en Landbouw, mevr. Vera Dua, door de Administratie Land- en Tuinbouw (ALT) in nauwe samenwerking met de Administratie Wetenschap en Innovatie (AWI) werd uitgeschreven.

De beslissing van de Vlaamse regering dd. 19/07/2002 tot principiële goedkeuring van de sectorale invulling werd genomen "onder voorbehoud van de resultaten van de lopende doorlichting van de onderzoeks- en voorlichtingsinstellingen binnen het beleidsdomein en de conclusies die daaruit voortvloeien".

Omtrent deze doorlichting werd uitvoerig gecommuniceerd in het kader van een mededeling aan de Vlaamse regering op 20 juni 2003 (doc VR/2003/2006/MED12). In deze mededeling werden ook een aantal basisprincipes verwoord omtrent de hervorming van onderzoek, ontwikkeling en voorlichting in de landbouw.

De belangrijkste conclusies van toepassing op het ILVO zijn :

1. het einddoel van het hervormingsproces is een goed instrumentarium uit te bouwen voor de overheid en de sector, voor de ondersteuning van een toekomstgerichte en innovatieve landbouw, tuinbouw en visserij, die economisch rendabel is, ecologisch verantwoord produceert en dit op basis van een groot sociaal-maatschappelijk draagvlak.

2. Het Vlaamse beleidsdomein landbouw werkt voornamelijk met 2 instrumenten die zij structureel ondersteunt : enerzijds de overheidsinstelling voor beleidsonderbouwend onderzoek, het ILVO waar kennisverwerving voornamelijk via basisonderzoek gebeurt en anderzijds de proeftuinen en proefcentra voor toegepast (vergelijkend) onderzoek en kennisoverdracht. Tussen deze 2 instrumenten moet een goed evenwicht bestaan wat hun ondersteuning betreft.
3. Alle spelers moeten in een coherent geheel samenwerken, met een interactie en doorstroming van onderzoek naar sector (probleemoplossing) en omgekeerd (probleembeschrijving) en dit voor de diverse stappen in het proces : generisch en collectief basisonderzoek, toegepast onderzoek, demonstratie en voorlichting en de toepassing/valorisatie in de praktijk.
4. Overheid en productiesector zijn verschillende doelgroepen, waarvan het belang meestal, maar niet noodzakelijk, samenloopt.

De oprichting van het Instituut voor Landbouw en Visserij Onderzoek (ILVO) wordt dus aanbevolen.

Dit instituut zal beleidsondersteunend wetenschappelijk onderzoek uitvoeren op basis opdrachten, geformuleerd door de overheid en die vastgelegd zullen worden in een beheersovereenkomst. Het ILVO zal als IVA met rechtspersoonlijkheid het statuut van Vlaamse wetenschappelijke instelling verwerven. De opdrachtgever voor het ILVO is de Vlaamse overheid, maar het is duidelijk dat de resultaten van het onderzoek ten goede moeten komen van de Vlaamse Land- en Tuinbouwsector en de Visserij. Daarom is een goede samenwerking met de universiteiten voor onderzoek en met de proeftuinen en proefcentra voor kennisdoorstroming zeer belangrijk. Het ILVO zal, waar mogelijk in samenwerking met de universiteiten, in deze proeftuinen en proefcentra actief moeten meewerken aan sectorgericht onderzoek en de ermee gereleerde kennisoverdracht.

Dit voorontwerp van decreet strekt tot oprichting van een nieuw wetenschappelijk instituut, het Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek, dat dient bij te dragen tot de beleidsuitvoering inzake landbouw en visserij. Het zal in feite in belangrijke mate in de plaats treden van het Centrum voor Landbouwkundig Onderzoek te Gent (CLO) en van het Centrum voor Landbouweconomie (CLE), wetenschappelijke instellingen waaraan in het verleden reeds een rechtspersoonlijkheid werd verbonden. De oprichting in het verleden van een

rechtspersoonlijkheid bij het CLO en bij het CLE wijst reeds op de noodzaak om voor landbouw- en visserijonderzoek een intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid uit te rusten. Om het wetenschappelijk onderzoek en de daarbij horende dienstverlening te kunnen blijven verzekeren zijn de interne verzelfstandiging en de rechtspersoonlijkheid noodzakelijke instrumenten.

Met het oog op een degelijke interne organisatie van dit instituut werd – daarbij onder meer rekening houdende met de conclusies van de doorlichting – de noodzaak gevoeld om dringend een organisatorische blauwdruk uit te tekenen. Hiertoe werd eveneens een overheidsopdracht uitgeschreven.

2.2 Organisatie en werking van het ILVO

Er werd via een overheidsopdracht een studie uitgevoerd m.b.t. de oprichting en organisatie van het Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek (ILVO). De opdracht bestond erin een concrete organisatiestructuur uit te tekenen voor het ILVO, rekening houdend enerzijds met de studieopdracht ‘Screening van het wetenschappelijk onderzoek en voorlichting in land- en tuinbouw’ uit 2002 en anderzijds rekening houdend met het nieuwe kader dat binnen Beter Bestuurlijk Beleid wordt geschapen voor het onderzoek binnen het beleidsdomein Landbouw en Visserij. Deze studie werd op 16 oktober 2003 opgeleverd.

Deze studie werd begeleid door een stuurgroep met vertegenwoordigers van de verschillende landbouwadministraties en van de administratie wetenschapsbeleid, van de proefcentra, het CLO, het CLE, de VOLT, de provincies en van de kabinetten landbouw en wetenschapsbeleid.

In de studie wordt vooreerst een visie voor het ILVO uitgetekend op middellange termijn (horizon 2008) :

- ILVO is een Vlaamse organisatie die in Vlaanderen, in België en internationaal erkend is voor haar gefocust en vooruitstrevend toegepast landbouw- en visserijonderzoek.
- Het onderzoek van het ILVO laat het beleidsdomein Landbouw en Visserij toe om een toekomstgericht beleid te ontwikkelen en is tevens een bron van inspiratie voor andere overheden.
- Het ILVO is een belangrijk referentielaboratorium voor de Vlaamse overheid en meer specifiek het beleidsdomein Landbouw en Visserij.

- De wisselwerking met de praktijkcentra laat het ILVO toe uitstekende, wetenschappelijk gefundeerde oplossingen te ontwikkelen voor complexe praktijkproblemen.
- Andere beleidsdomeinen, overheden en privé actoren doen actief beroep op ILVO's competenties voor het uitvoeren van onderzoeksprojecten en dienstverlening.
- ILVO versterkt in diepte en breedte zijn wetenschappelijke competenties en resultaten door strategische allianties met Europese toponderzoeksinstituten.
- ILVO heeft een cruciale rol in de onderzoeksketen van fundamenteel onderzoek tot eindproduct in samenwerking met de universiteiten en de proefcentra.

Uitgaande van de visie werden de prioritaire klanten van het ILVO afgeleid. In dalende orde van prioriteit zijn dit het beleidsdomein landbouw en visserij, de praktijkcentra, de andere beleidsdomeinen op Vlaams niveau en derden. Het is echter de duidelijke bedoeling dat de resultaten van het onderzoek ten goede moeten komen van de Vlaamse Land- en Tuinbouwsector en de Visserij.

Klanten & Taken

- Het beleidsdomein Landbouw en Visserij is de eerste en belangrijkste klant. Taken van het ILVO in dit kader zijn :
 - het uitvoeren van beleidsondersteunend onderzoek rond landbouw en visserij ;
 - fungeren als referentielaboratorium waar op het beleidsdomein steeds beroep kan doen (bv. in crisissituaties enz.).
- De volgende belangrijke klant is het praktijkonderzoek (praktijkcentra/ sector). Taken van het ILVO in dit kader zijn :
 - het ventileren van vragen van land- en tuinbouwers naar het ILVO wanneer het praktijkonderzoek zelf niet over de nodige know-how beschikt.
 - het samenwerken met het ILVO voor het oplossen van praktijkproblemen, wat zorgt voor een versterking van de link tussen het ILVO en de land- en tuinbouwer.

- Andere beleidsdomeinen binnen de Vlaamse overheid kunnen beroep doen op de aanwezige competenties van het ILVO (zowel voor onderzoek als dienstverlening) en putten waar nodig uit de hier opgebouwde kennis voor het eigen beleid.
- Onderzoek en dienstverlening voor derden (industrie, particulieren, andere overheden, ...) kan enkel binnen ILVO indien dit aansluit bij de competentiedomeinen die nodig zijn voor het onderzoek voor de overheid of de praktijkcentra.

De taken die voor ieder van de klanten worden verricht hebben elk een eigen financieringsstroom. Zo wordt bijvoorbeeld het beleidsondersteunend onderzoek via de basistoelage gefinancierd.

Om de activiteiten van het CLO te focussen op een aantal belangrijke onderzoeksdomeinen stelt de studie voor een deel van het CLE en de 7 departementen binnen het huidige CLO samen te voegen tot 4 kennisseenheden, hetgeen aanzienlijke schaalvoordelen op het vlak van het inschakelen van competenties en het gebruik van en investeringen in infrastructuur moet opleveren. Bovendien kan zo een eenduidiger beeld naar de buitenwereld toe worden geschapen.

Op basis van de noden van de belangrijkste klanten en om de visie te kunnen bereiken wordt dus voorgesteld het ILVO te focussen op een aantal belangrijke domeinen waar onderbouwing van beleidsondersteunend werk wordt verwacht :

- De relatie voeding-dier-eindproducten, dierenwelzijn, milieuvriendelijke huisvesting, onderzoek naar belang en evolutie zeevisvangst en duurzame visserij vormen de belangrijkste pijlers binnen de kennisseenheid 'dier'
- Plantenpathogenen, niet chemische beheersingstechnieken, genenbank, veredeling van gewassen voor specifieke doeleinden, duurzame landbouwsystemen en milieuvriendelijke mechanisatie vormen de belangrijkste pijlers binnen de kennisseenheid 'plant'.
- Onderzoek naar veiligheid van dierlijke en plantaardige producten en dienstverlening op GMO detectie en plantenquarantaine vormen de belangrijkste pijlers binnen de kennisseenheid 'kwaliteit'
- Macro-,micro-economische en sociale aspecten, plattelandsbeleid en landbouw in gebieden met

beperkte landbouwmogelijkheden en ruimtelijke aspecten van de landbouw vormen de belangrijkste pijlers binnen de kenniseenheid 'socio-economie'

Wat een aantal domeinen betreft met raakvlakken met federale bevoegdheden, moet opgemerkt worden dat het enkel om onderzoek gaat m.b.t. de preventieve aspecten van bijvoorbeeld voedselveiligheid.

Wat de activiteiten i.v.m. de zeevisserij betreft moet er afstemming komen met het Vlaams Instituut voor de Zee. De verdere samenwerking zal bepaald worden na de doorlichting die momenteel bezig is over dit laatste instituut.

Naast deze organisatorische herstructurering met de uitbouw van 4 kenniseenheden en de integratie van een deel van het CLE wordt ook de kennisoverdracht van het Steunpunt Duurzame Landbouw (Stedula) naar het ILVO aanbevolen. De knowhow en expertise die in Stedula is opgebouwd dient in de toekomst in het ILVO verankerd te worden.

Naast de onderverdeling in 4 kenniseenheden wordt voorgesteld *een aantal horizontale functies uit te bouwen* die opereren ten dienste van het ganse instituut. Het gaat hierbij om *een aantal aansturende en een aantal ondersteunende diensten*.

De in de studie voorgestelde nieuwe organisatiestructuur moet een antwoord bieden op een aantal heersende fundamentele problemen :

- De verwachtingen van de overheid t.o.v. het CLO zijn niet expliciet geformuleerd en omgezet in beheersinstrumenten.
- De competentiedomeinen van het CLO zijn te versnipperd en niet (of te weinig) gefocust.
- De interactie tussen de overheid en het CLO is niet gedefinieerd.
- De organisatiestructuur van het CLO bemoeilijkt horizontale samenwerking en actief beheer van competentiedomeinen.
- De ondersteunende diensten zijn niet of onvoldoende uitgebouwd.
- Het CLO stevent af op een serieus passief op het vlak van infrastructuur.

In overeenstemming met de werkwijze binnen de BBB-structuur wordt in de studie voorgesteld dat

er een beheersovereenkomst wordt uitgewerkt tussen de minister bevoegd voor landbouw en visserij en het ILVO.

Deze beheersovereenkomst moet het ILVO via een aantal doelstellingen stuwen in de richting van de gewenste visie. Meer bepaald moet een beheersovereenkomst worden uitgewerkt die :

- Het focussen van de competentiegebieden aanmoedigt.
- De wetenschappelijke kwaliteit stimuleert.
- De relevantie van onderzoek en dienstverlening voor het beleidsdomein Landbouw en Visserij helpt verzekeren.
- De aanwending van de basisdotatie voor opdrachten voor derden doet afbouwen.
- De samenwerking met praktijkcentra aanmoedigt.
- Het nastreven van klantvriendelijkheid stimuleert.
- Het aangaan van allianties met universiteiten en andere onderzoeksinstellingen stimuleert.

Voor iedere doelstelling kunnen een aantal performantie-indicatoren worden vastgelegd en respectievelijke streefwaarden waaraan het ILVO jaarlijks moet voldoen.

De basistoelage van het ILVO wordt vastgelegd in de begroting. Deze toelage is voldoende om de door de overheid gewenste taken uit te voeren en de daaraan verbonden doelstellingen te bereiken.

De basistoelage wordt opgesplitst in aparte financiële stromen voor de verschillende taken :

- beleidsondersteunend onderzoek
- kennisverwervend onderzoek
- dienstverlening aan het beleidsdomein Landbouw en Visserij
- werking met en prospectie voor de praktijkcentra
- eventuele dienstverlening of contractonderzoek niet rechtstreeks voor het beleidsdomein Landbouw en Visserij (andere beleidsdomeinen, bepaalde sectoren, bepaalde landbouwbedrijven,

...) onder strikt bepaalde voorwaarden zoals voorzien in de beheersovereenkomst.

Het ILVO wordt ondersteund door een raadgevend comité en gestuurd door het departement van het beleidsdomein Landbouw en Visserij :

- een raadgevend comité ondersteunt en adviseert de leidend ambtenaar van het ILVO in het realiseren van de beheersovereenkomst
- werkgroepen van het raadgevend comité volgen de kennisdomeinen jaarlijks op.
- een overlegcomité tussen de toekomstige afdeling Monitoring en Studie (o.a. gevormd door het deel van het CLE dat niet aan het ILVO wordt overgedragen, en door de VOLT, d.i. de Vlaamse Onderzoekseenheid voor Land- en Tuinbouweconomie) van het departement en de cel markt- en klantenstrategie van het ILVO waarborgt een goede afstemming van het geleverde onderzoek en de diensten met de verwachtingen van de overheid.
- de cel beheerscontrole en financiën van het ILVO interageert met de cel beheerscontrole van het departement omtrent de beheerstaken.
- een visitatiecommissie licht het ILVO iedere vijf jaar door ter voorbereiding van een nieuwe beheersovereenkomst.

3. Voorwaarden voor de verzelfstandiging en rechtspersoonlijkheid

3.1 Verzelfstandiging

Het op te richten Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek voldoet zeker aan de voorwaarden voor de verzelfstandiging :

1. Voldoende massa uitvoeringstaken

Landbouw en visserij vormen een ruime waaier van aangelegenheden die voor onderzoek in aanmerking komen. Deze aangelegenheden omvatten niet louter de eigenlijke landbouwproductie of de eigenlijke uitoefening van de visserij, doch eveneens de toelevering en de verwerking en distributie van producten. Deze aangelegenheden worden vaak beheerd op meerdere beleidsniveaus wat het beleid niet vereenvoudigt. Specifiek is dat er uiteindelijk een verband is met levende dieren en planten zodat operationaliteit aangewezen is. Ook specifiek is dat de landbouw- en visserijbedrijven doorgaans kleine familiale ondernemingen zijn die hun producten versnipperd aanbieden op een grote doch weinig elastische markt. Het Instituut telt meer dan 500 medewerkers waarvan iets minder dan de helft personeelsleden afkomstig zijn van het Centrum voor Landbouwkundig Onderzoek en iets meer dan de helft personeelsleden afkomstig zijn van de rechtspersoonlijkheid of het Eigen Vermogen bij dat Centrum. Van deze personeelsleden afkomstig van het CLO of van het Eigen Vermogen van het CLO zijn er ongeveer 136 onderzoekers. Het CLO heeft een budget van ongeveer 14.000.000 euro. De waarde van de in uitvoering zijnde onderzoekscontracten bij het Eigen Vermogen beloopt meer dan 18.000.000 euro en het balanstotaal bedraagt ongeveer 13,5 miljoen euro.

Vanuit het CLE zullen ongeveer 15 medewerkers overgaan, waarvan een vijftal afhangen van het Eigen Vermogen bij dat Centrum. Het gaat om een twaalfstal onderzoekers. Het CLE heeft een budget van ongeveer 3,7 miljoen euro. Het budget van het Eigen Vermogen schommelt rond de 500.000 euro en het balanstotaal rond de 600.000 euro.

Oorspronkelijk departement	Indicator	Aantal	Betrokken VTE's						
			TOT.	A		B		C/D	
					EV (*)		EV (*)		EV (*)
ILVO			439,3	78,8	73,8	15,1	28,4	134,8	108,4
CLO			427,5	72,9	67,8	15,1	28,4	134,8	108,4
DIRECTIE EN STAF van het CENTRUM (**)	onderzoekers medewerkers KEUR geldverkeer m2 werkvloer gebruikers	136 476 40.000 68.000 300	43,5	3,9	2,0	0,3	1,3	35,6	0,3
DVP : PLANTENGENETICA EN-VEREDELING	medewerkers onderzoekers wetenschappelijke publicaties posters & onderzoeksverslagen gerapporteerde resultaten m/v-dagen	108 33 27 60 750 650	90,0	11,0	22,0	2,5	11,2	18,1	25,2
DFE : FYTOTECHNIE EN ECOFYSIOLOGIE	medewerkers onderzoekers wetenschappelijke publicaties posters & onderzoeksverslagen gerapporteerde resultaten m/v-dagen	51 12 21 50 23.500 54	42,8	7,0	5,0	0,5	0,5	10,6	19,2
DGB : GEWAS- BESCHERMING	medewerkers onderzoekers wetenschappelijke publicaties posters & onderzoeksverslagen gerapporteerde resultaten m/v-dagen	53 19 20 18 11.500 208	39,2	10,6	8,0	1,0	7,0	11,6	1,0
DVV : DIERENVOEDING EN VEEHOUDERIJ	medewerkers onderzoekers wetenschappelijke publicaties posters & onderzoeksverslagen gerapporteerde resultaten m/v-dagen	80 15 32 43 1.800 223	67,8	10,6	4,0	4,3	3,4	26,5	19,0
DVK : KWALITEIT VAN DIERLIJKE PRODUCTEN EN TRANSFORMATIE- TECHNOLOGIE	medewerkers onderzoekers wetenschappelijke publicaties posters & onderzoeksverslagen gerapporteerde resultaten m/v-dagen	72 25 25 55 35.000 1.100	62,4	13,8	10,8	4,5	1,0	12,1	20,2
DVL : MECHANISATIE- ARBEID-GEBOUWEN- DIERENWELZIJN EN MILIEUBEVEILIGING	medewerkers onderzoekers wetenschappelijke publicaties posters & onderzoeksverslagen gerapporteerde resultaten m/v-dagen	51 17 25 50 6.200 540	46,8	7,0	10,0	2,0	4,0	10,8	13,0
DVZ : ZEEVISSERIJ	medewerkers onderzoekers wetenschappelijke publicaties posters & onderzoeksverslagen gerapporteerde resultaten m/v-dagen	39 15 15 30 3.000 450	35,0	9,0	6,0			9,5	10,5
CLE			11,9	5,9	6,0				
LANDBOUWECONOMIE	medewerkers onderzoekers	13 12							

(*) EV = Eigen Vermogen

(**) M.i.v. 4 VTE CLE

Bovenstaande tabel geeft een overzicht van de huidige wetenschappelijke activiteiten bij het Centrum Landbouwkundig Onderzoek en bij het Centrum voor Landbouw Economie die in het ILVO zullen terechtkomen samen met enkele indicatoren en een indicatie van het aantal voltijds equivalenten.

2. Meetbaarheid en verifieerbaarheid van producten en diensten

De producten of diensten van het Instituut zijn het resultaat van wetenschappelijk onderzoek waarvoor geëigende parameters gelden zoals publicaties, rapporten, verwerking in beleidsbeslissingen of beleidsverklaringen. Bij het Centrum voor Landbouwkundig Onderzoek en bij de rechtspersoonlijkheid of het Eigen Vermogen bij dat Centrum wordt het wetenschappelijk onderzoek en de kennisopbouw thans gespreid over volgende domeinen : plantengenetica en -verdeling ; fytotechnie en ecofysiologie ; gewasbescherming ; dierenvoeding en veehouderij ; kwaliteit van dierlijke producten en transformatietechnologie ; mechanisatie, arbeid, gebouwen, dierenwelzijn en milieubeveiliging ; zeevisserij. In elk van deze domeinen worden gemiddeld 20 tot 30 wetenschappelijke publicaties per jaar voortgebracht en gemiddeld 30 tot 50 posters en onderzoeksverslagen. De opdrachten van het Instituut zijn specifiek, meetbaar, afgesproken, realistisch en tijdsgebonden (SMART). Jaarlijks wordt in een activiteitenverslag de aard en de resultaten van het onderzoek beschreven.

3. Bijkomende aansturing op grond van doelmatigheid, prestaties en kwaliteit

In wetenschappelijk onderzoek zijn doelmatigheid, prestaties en kwaliteit noodzakelijke kenmerken. Deze kenmerken worden beoordeeld door de opdrachtgevende en financierende instanties. Het Instituut beschikt o.m. over geaccrediteerde laboratoria. Opvolgingsindicatoren worden voorafgaandelijk vastgelegd. Een raadgevend comité zal advies uitbrengen betreffende de werking van het Instituut. De werking van het Instituut zal worden aangestuurd door de beheersovereenkomst tussen de Minister en het hoofd van het Instituut.

4. Informatie

Informatie is een belangrijk aspect in de werking van het Instituut. De informatie die voortvloeit uit het wetenschappelijk onderzoek en de

kennisopbouw wordt ter beschikking gesteld van het beleid, de sectoren en de maatschappij.

3.2 Rechtspersoonlijkheid

De rechtspersoonlijkheid is een noodzakelijk instrument om goed beheer, operationaliteit, flexibiliteit en dienstverlening te verzekeren van de eigen economische activiteiten omwille van de volgende redenen :

- Fiscale of budgettaire overwegingen : de mogelijke recuperatie van BTW die aangerekend wordt op de goederen of diensten die geleverd worden. In 1998, bij de oprichting van de rechtspersoonlijkheid van het CLO werd aan deze rechtspersoonlijkheid een BTW-nummer toegekend onder het Landbouwregime als “Inrichting van onderzoek, analyses en proefwerk”. Er wordt op het CLO dus BTW op de verkoop van landbouwproducten (6%) aangerekend die mag behouden blijven. Op uitgevoerde diensten (analyses) wordt geen BTW aangerekend.

Aangezien de verkoop van landbouwproducten een steeds kleinere activiteit van het ILVO zal worden, maar het verlenen van diensten een steeds grotere, lijkt het logisch dat het ILVO BTW-plichtige zal worden onder het normale regime. Aangezien het ILVO hier niet zelf kan over beslissen, dient wel nog een voorbehoud gemaakt te worden over het al dan niet verkrijgen van het statuut van BTW-plichtige onder het normale regime.

- Vanuit historisch oogpunt is het wenselijk een IVA met RP in te stellen, het ILVO is immers het resultaat van twee instituten die elk over een eigen Rechtspersoonlijkheid beschikten. In de vorige context was het absoluut nodig om over een eigen vermogen te beschikken, om aan de nodige flexibiliteit van een wetenschappelijke instelling te voldoen. Deze situatie was niet altijd even eenvoudig en transparant. Daarom wordt nu gekozen voor een betere structuur, nl. één overkoepelende RP voor het nieuwe instituut (i.p.v. twee instituten met elk een rechtspersoonlijkheid)
- Flexibiliteit met de omgeving is belangrijk. Opdat het ILVO actief kan meedoen aan de onderzoeksmarkt is responsabilisering nodig. Ongeveer de helft van de activiteiten van het ILVO bestaat uit specifieke onderzoeksprojecten.
- De herkenbaarheid als afzonderlijke entiteit is van groot belang in de sector van het onder-

zoek. Het feit dat contacten dan getekend kunnen worden in naam van ILVO en niet in naam van de Vlaamse Regering is hiervan een voorbeeld. Dit is ook nodig om op een vlotte manier samenwerkingsverbanden te kunnen leggen met verschillende externe partners, zoals andere onderzoeksinstituten en universiteiten. In het huidige onderzoekslandschap zijn allianties een noodzaak om op nationaal en internationaal niveau competitief te kunnen blijven. Om in de missie te slagen is dit essentieel.

- Het ILVO heeft een voldoende grote omvang om als eigen entiteit gekend te staan : meer dan 500 personeelsleden, en een budget van meer dan 18.000.000 euro.
- Het participeren in al dan niet tijdelijke vennootschappen of verenigingen is belangrijk om de competenties van het ILVO te kunnen valoriseren. Hiervoor biedt de rechtspersoonlijkheid een duidelijke meerwaarde. Als wetenschappelijke en innoverende instelling moet het ILVO samen met andere private of publieke spelers nieuwe projecten kunnen opzetten om te kunnen voldoen aan de missie en de daaruit vloeiende taken.
- De rechtspersoonlijkheid is van belang om aldus de initiële dotatie te rendabiliseren. Het is immers de daarmee gepaard gaande actie die de toegevoegde waarde zal bepalen van de ingeschakelde middelen. Dergelijke actie met dagelijks wisselende materiële en menselijke middelen vergt vlugge en ter plaatse herkenbare verantwoordelijkheden.
- Beheersmatig biedt de rechtspersoon een toegevoegde waarde. Naast de initiële dotatie is er ook een bijkomend budget dat afhankelijk is van onderzoekopdrachten die binnengehaald kunnen worden. Met deze inkomsten moet heel flexibel kunnen worden omgegaan. Vooral de uitgaven moeten hiermee in overeenstemming zijn. Zo moeten ten allen tijde onderzoekers kunnen aangeworven worden om aan deze projecten mee te werken. Hieraan dient de nodige budgettaire autonomie gekoppeld te zijn.
- Daarnaast zijn nog een aantal bijkomende redenen :
 - Soepelere administratieve procedures ;
 - Het voeren van een commerciële boekhouding (hetgeen nu al het geval is bij de twee

rechtspersoonlijkheden van het CLO en CLE) ;

- De autonome affectatie van middelen voor specifieke doelstellingen.

4. Artikelsgewijze toelichting

Artikel 1

Deze bepaling vermeldt dat het decreet een gewestaangelegenheid regelt zoals bedoeld in het vroegere artikel 107quater van de Grondwet, thans artikel 39 van de gecoördineerde Grondwet. Deze vermelding wordt opgelegd bij artikel 19, § 1, tweede lid, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, zoals gewijzigd bij de bijzondere wetten van 8 augustus 1988, 16 juli 1993 en 13 juli 2001.

Artikel 2

In deze bepaling worden een aantal begrippen gedefinieerd.

De benamingen Centrum voor Landbouwkundig Onderzoek (CLO) en Centrum voor Landbouweconomie (CLE) werden ingevoerd in de landbouwweglementering op federaal vlak bij het koninklijk besluit van 20 juni 1997 tot vaststelling van de lijst, het niveau, de structuur en de bevoegdheden van de wetenschappelijke inrichtingen van de Staat die ressorteren onder het Ministerie van Middenstand en Landbouw. Artikel 2 van het genoemd koninklijk besluit van 20 juni 1997 erkende bij het Ministerie van Middenstand en Landbouw vijf wetenschappelijke inrichtingen van de Staat behorend tot het eerste niveau :

- 1° het Centrum voor Onderzoek in Diergeneeskunde en Agrochemie (CODA) ;
- 2° de Nationale Plantentuin van België (NPB) ;
- 3° het Centrum voor Landbouwkundig Onderzoek te Gembloux (CRA) ;
- 4° het Centrum voor Landbouwkundig Onderzoek te Gent (CLO) ;
- 5° het Centrum voor Landbouweconomie (CLE).

Het Centrum voor Onderzoek in Diergeneeskunde en Agrochemie (CODA), dat voortkomt uit de fusie van het Nationaal Instituut voor Diergeneeskundig Onderzoek en het Instituut voor Scheikundig Onderzoek, blijft in het kader van de uitvoering van de Lambermontakkoorden en het Copernicusplan van de federale regering federaal omwille van het federaal karakter van het beleid inzake voedselveiligheid. De Nationale Plantentuin van België (NPB) wordt overgedragen nadat hierover een samenwerkingsakkoord is gesloten tussen de gemeenschappen overeenkomstig artikel 92 bis § 4 quinquies van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, gewijzigd bij de bijzondere wet van 13 juli 2001. Het Centrum voor Landbouwkundig Onderzoek te Gembloux (CRA) wordt overgedragen naar het Waalse Gewest en het Centrum voor Landbouwkundig Onderzoek te Gent (CLO) naar het Vlaamse Gewest omwille van de principiële toewijzing van het beleid inzake landbouw en visserij aan de gewesten. Om dezelfde reden wordt het Centrum voor Landbouweconomie (CLE) deels aan het Vlaamse Gewest en deels aan het Waalse Gewest overgedragen.

Het Centrum voor Landbouwkundig Onderzoek (CLO) te Gent is voortgekomen uit het Rijkscentrum voor Landbouwkundig Onderzoek te Gent, wetenschappelijke inrichting afhankelijk van het Ministerie van Landbouw overeenkomstig het koninklijk besluit van 21 april 1965 tot vaststelling van de lijst en het niveau van de wetenschappelijke inrichtingen afhankelijk van het Ministerie van Landbouw. Dat Rijkscentrum bestond uit een aantal Rijksstations voor landbouwkundig onderzoek waarbij telkens een rechtspersoonlijkheid werd opgericht in toepassing van de wet van 2 juli 1927 waarbij rechtspersoonlijkheid verleend wordt aan de inrichtingen van hoger onderwijs en aan de stations voor landbouwkundige opzoeken die van de Staat afhangen.

Het Centrum voor Landbouweconomie (CLE) is voortgekomen uit het Landbouweconomisch Instituut, opgericht bij het koninklijk besluit van 20 juni 1960 houdende oprichting van een Landbouweconomisch Instituut bij het Ministerie van Landbouw en erkend als wetenschappelijke inrichting bij het koninklijk besluit van 30 april 1970 waarbij aan het Landbouweconomisch Instituut het statuut van wetenschappelijke inrichting van de Staat wordt toegekend en waarbij zijn niveau, zijn structuur en zijn bevoegdheden worden vastgesteld. Bij het Landbouweconomisch Instituut werd een rechtspersoonlijkheid opgericht bij het koninklijk besluit van 12 januari 1984 waarbij de rechtspersoonlijk-

heid aan het Landbouweconomisch Instituut voor het beheer van zijn vermogen wordt toegekend in toepassing van de wet van 27 juni 1930 waarbij rechtspersoonlijkheid verleend wordt aan de wetenschappelijke en kunstinrichtingen welke van het Ministerie van Kunsten en Wetenschappen afhangen, gewijzigd bij de wet van 30 juli 1987.

De benamingen Centrum voor Landbouwkundig Onderzoek (CLO) en Centrum voor Landbouweconomie (CLE) werden op gewestelijk vlak voor het eerst gehanteerd in de artikelen 27 en 28 van het decreet van 5 juli 2002 houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 2002 en in artikel 3 van het decreet van 20 december 2002 houdende bepalingen tot begeleiding van de derde aanpassing van de begroting 2002.

Artikel 3

Het ILVO wordt opgericht als IVA met rechtspersoonlijkheid. Dit agentschap treedt in belangrijke mate in de plaats van het Centrum voor Landbouwkundig Onderzoek te Gent (CLO) en van een deel van het Centrum voor Landbouweconomie (CLE), dat aan het Vlaamse Gewest werd overgedragen, alsmede van de rechtspersoonlijkheid bij deze wetenschappelijke inrichtingen van de Staat. Het koninklijk besluit van 12 november 1997 waarbij de voorwaarden worden bepaald waaronder het Centrum voor Landbouwkundig Onderzoek – Gent rechtspersoonlijkheid verkrijgt en het koninklijk besluit van 12 november 1997 waarbij de voorwaarden worden bepaald waaronder het Centrum voor Landbouweconomie rechtspersoonlijkheid verkrijgt hebben als rechtsgrond de wet van 27 juni 1930 waarbij rechtspersoonlijkheid verleend wordt aan de wetenschappelijke en kunstinrichtingen welke van het Ministerie van Kunsten en Wetenschappen afhangen, gewijzigd bij de wet van 30 juli 1987. Artikel 1 van deze wet van 27 juni 1930, gewijzigd bij artikel 18 van de wet van 30 juli 1987, bepaalt als volgt : “Artikel 1. De Koning bepaalt de voorwaarden waaronder de wetenschappelijke inrichtingen van de Staat rechtspersoonlijkheid kunnen verkrijgen.”.

De benaming duidt aan dat het ILVO alle aangelegenheden kan onderzoeken bedoeld bij artikel 6, § 1, V, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, zoals gewijzigd bij de bijzondere wetten van 8 augustus 1988, 16 juli 1993 en 13 juli 2001.

Het statuut van wetenschappelijke inrichting van het CLO en het CLE was voorzien bij het koninklijk besluit van 20 april 1965 betreffende het statuut der wetenschappelijke inrichtingen van de Staat.

Het Instituut zorgt voor een voldoende kritische verhouding tussen wetenschappelijk en niet-wetenschappelijk personeel waardoor het de wetenschappelijke inbedding van haar missie, taken en activiteiten kan garanderen.

Het statuut van de Vlaamse wetenschappelijke instellingen is voorzien bij het Besluit van de Vlaamse regering van 28 januari 1997 houdende statuut en organisatie van de Vlaamse wetenschappelijke instellingen en de regeling van de rechtspositie van het personeel.

Artikel 4

De missie van het ILVO is bij te dragen tot de beleidsuitvoering en het onderbouwen van de beleidsondersteuning inzake landbouw en visserij door wetenschappelijk onderzoek m.b.t. productie, verwerking en distributie van dieren, planten en dierlijke en plantaardige producten en m.b.t. visserij, visverwerking en visdistributie. Het beleid inzake landbouw en visserij kadert in het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid, voorzien in het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap en is gericht op economisch, ecologisch, sociaal en maatschappelijk verantwoorde activiteiten en ontwikkelingen. Agrarische plattelandsontwikkeling en markt- en prijzenbeleid zijn belangrijke pijlers van dat beleid. Het wetenschappelijk onderzoek wordt multidisciplinair opgevat en strekt ertoe zowel aan de overheid als aan derden diensten of producten te leveren. Wat het multidisciplinair karakter betreft kan concreet worden verwezen naar de toelichting bij artikel 5 m.b.t. de huidige bevoegdheden van CLO en CLE. De sector landbouw omvat vele subsectoren zoals akkerbouw, veeteelt, tuinbouw, sierteelt, ... Deze subsectoren kunnen op hun beurt verder worden onderverdeeld.

Artikel 5

Artikel 5, § 1, geeft een meer concrete opsomming van de taken van het ILVO. Het gaat om een limitatieve opsomming. Om deze taken succesvol te

verwezenlijken moet rekening worden gehouden met volgende elementen :

- het uitbouwen van een optimale organisatie en stimulerende omgeving die het bereiken van de doelstelling maximaal ondersteunt ;
- het samenwerken met andere overheden en rechtspersonen ;
- het aanwakken van de creativiteit van het onderzoek o.a. door het organiseren van discussiefora en het stimuleren van samenwerkingsgroepen ;
- het actief stimuleren van wetenschappelijke samenwerkingsverbanden die het overheidsbeleid kunnen ondersteunen ;
- het samenwerken voor niet wetenschappelijke objectieven met andere overheden
- en rechtspersonen voor zover dit de missie ten goede komt ;

De bevoegdheden van het Centrum voor Landbouwkundig (CLO) te Gent en van het Centrum voor Landbouweconomie (CLE) werden in het koninklijk besluit van 20 juni 1997 tot vaststelling van de lijst, het niveau, de structuur en de bevoegdheden van de wetenschappelijke inrichtingen van de Staat die ressorteren onder het Ministerie van Middenstand en Landbouw omschreven in de artikelen 6 en 7. Artikel 6, tweede lid, van het koninklijk besluit van 20 juni 1997 bepaalt m.b.t. het CLO het volgende :

“Deze inrichting is in het bijzonder bevoegd om onderzoek te verrichten met betrekking tot :

- de plantaardige productie : veredeling, genetica en vermeerdering van hoofdzakelijk voeder- en tuinbouwgewassen, alsook fytotechnie, ecofysiologie en gewasbescherming ;
- de dierlijke productie : nutritionele waarde van voedermiddelen, nutriëntenbehoefte der dieren, huisvesting der dieren, en de kwaliteit en verwerking van dierlijke grondstoffen ;
- de zeevisserij : rationeel en optimaal gebruik van het mariene milieu vanuit biologisch, technisch en socio-economische standpunt.”

De taakstelling van het agentschap op het vlak van de uitvoering (en coördinatie) van (beleidsgericht/onderbouwend) wetenschappelijk onderzoek doet

geen afbreuk aan de beleidsondersteunende rol van het departement binnen het beleidsdomein. Het agentschap zal wel de nodige inzichten en analyses ten bate van het departement maken. Tussen het departement en het ILVO bestaat een samenwerking. In de visie staat vermeld : "Het onderzoek van het ILVO laat het beleidsdomein Landbouw en Visserij toe om een toekomstgericht beleid te ontwikkelen en is tevens een bron van inspiratie voor andere overheden". Van het ILVO wordt verwacht de prioriteiten en de accenten te leggen waarop het departement van het beleidsdomein zich moet focussen om tot een toekomstgericht beleid te komen. Het betreft dus op een pro-actieve manier belangrijke risico's en opportuniteiten identificeren en acties voor te stellen. Het ILVO moet dus los van de korte termijn agenda kunnen reflecteren over de grote trends en onzekerheden en moet dus ook de ruimte te krijgen om met een middellange termijn horizon te opereren.

De activiteiten van het departement gerelateerd met het ILVO bestaan uit beleidstaken (getrokken door de cel monitoring en studie) en beheerstaken (getrokken door de cel beheerscontrole). Het departement definieert via een overlegcomité met het ILVO de programma's voor het beleidsondersteunend onderzoek om zo een goede afstemming te waarborgen van geleverd onderzoek en diensten met verwachtingen van de overheid.

Artikel 7, tweede van hetzelfde koninklijk besluit bepaalt m.b.t. het CLE het volgende :

"Deze inrichting is in het bijzonder bevoegd :

- om op macro- en micro-economisch vlak metingen te verrichten, analyses uit te voeren en prognoses op te maken in verband met de resultaten van de landbouwbedrijvigheid ;
- om de economische en sociologische aspecten van de algemene en sectorale landbouwproblemen wetenschappelijk te onderzoeken."

Wat specifiek de dienstverlening betreft kan m.b.t. het CLO o.m. worden verwezen naar de bijdrage in het kader van het efficiënt gebruik van bestrijdingsmiddelen voor landbouwkundig gebruik (o.m. ministerieel besluit van 9 juni 1995 betreffende de verplichte controle van spuittoestellen).

M.b.t. het CLE kan o.m. worden verwezen naar de medewerking in het kader van het boekhoudkundig informatienet betreffende de inkomens en de bedrijfseconomische positie van de landbouwbedrijven in de Europese Gemeenschap en naar de

medewerking aan het verslag over de evolutie van de land- en tuinbouweconomie bedoeld bij de wet van 29 maart 1963 ertoe strekkende de rendabiliteit in de landbouw op te voeren en zijn gelijkwaardigheid met de andere sectoren van het bedrijfsleven te bevorderen.

Voor het uitvoeren van de in het decreet bedoelde taken, zal het ILVO o.m. het volgende doen : het vaststellen en innen van retributies, het vaststellen en innen van de prijzen voor te leveren producten of diensten, het sluiten van overeenkomsten, het verwerven of vervreemden van producten of diensten, het verwerven, vervreemden of met zakelijke rechten bezwaren van onroerende goederen.

In het kader van de missie en taken van het ILVO moeten bijzondere opdrachten of tijdelijke taken kunnen opgelegd worden door de Vlaamse regering.

Artikel 6

De bevoegdheid en verantwoordelijkheid van de Minister inzake het bestuur en de operationele autonomie van het ILVO worden vastgelegd in het kaderdecreet. Het ILVO staat onder het hiërarchisch gezag van de Minister. De algemene leiding, de werking en de vertegenwoordiging van het agentschap worden toevertrouwd aan het hoofd van het ILVO, benoemd door de Vlaamse regering. Het hoofd van het agentschap kan bepaalde bevoegdheden delegeren aan personeelsleden of interne organen.

Artikel 7

Bij het ILVO wordt een raadgevend comité opgericht bij het ontwerp van decreet. Dit raadgevend comité zal een beperkte omvang hebben en bestaan uit vertegenwoordigers van o.a. de sector, de universiteiten en de hogescholen, de praktijkcentra, het ILVO en het departement van het beleidsdomein Landbouw en Visserij. De modaliteiten inzake de precieze samenstelling en inzake werking van dit comité worden bij besluit van de Vlaamse regering vastgesteld. Dit raadgevend comité ondersteunt en adviseert het hoofd van het ILVO in het realiseren van de beheersovereenkomst. Werkgroepen van het raadgevende comité volgen de verschillende kennisdomeinen jaarlijks op.

Artikel 8

Deze bepaling handelt over de beheersovereenkomst tussen de bevoegde overheid en het hoofd van het ILVO. De beheersovereenkomst, waarvan het kaderdecreet de totstandkoming, de inhoud, de beëindiging en de verlenging regelt, is het instrument waardoor de minister het ILVO aanstuurt en opvolgt.

Artikel 9

Deze bepaling handelt over de financiële middelen van het ILVO. Enerzijds worden dotaties of toelagen voorzien op de begroting van de Vlaamse Gemeenschap. Deze dotaties staan o.m. in functie van de missie en de taken van het ILVO. Anderzijds zijn inkomsten voorzien die voortvloeien uit de werking en het goed beheer van het ILVO.

Er wordt een zo groot mogelijk beheersflexibiliteit aan het ILVO geschonken bij de toegewezen middelen. Dit is nodig omwille van volgende redenen :

- Zowel bij het vroegere CLE als CLO werd een rechtspersoonlijkheid opgericht. Dit wijst er op dat er wel degelijk een behoefte aan flexibiliteit voor de financiële middelen bestond, en dus ook voor het ILVO zal bestaan.
- Een wetenschappelijke instelling heeft nood aan deze flexibiliteit om op een zo goed mogelijke manier de missie en de taken te vervullen. Voor de volledige uitwerking van deze argumentatie wordt verwezen naar de hierboven vermelde redenen i.v.m. verzelfstandiging en het toekennen van rechtspersoonlijkheid.

De stichtingen, beurzen en prijzen vallen onder een aparte categorie omdat bij het toekennen hiervan er meestal gespecificeerd wordt voor wie of voor wat deze financiële middelen moeten dienen.

Artikel 10

Geen verdere commentaar nodig.

Artikel 11

Deze bepaling geeft delegatie aan de Vlaamse regering voor de aanpassing van de bestaande regel-

geving en voor eventuele coördinatie van de bestaande regelgeving.

Artikel 12

Aangezien het comptabiliteitsdecreet nog niet in werking is getreden, is het noodzakelijk om een overgangsregeling te voorzien voor wat betreft de wijze waarop de begrotingen en de rekeningen zullen worden opgemaakt en goedgekeurd, en voor wat betreft de controle door onder meer het Rekenhof.

Het is aangewezen om hiervoor de relevante artikelen uit de wet van 16 maart 1954 betreffende de controle op sommige instellingen van openbaar nut van toepassing te stellen, waarbij het agentschap omwille zijn rechtstreekse band met de minister en de afwezigheid van een raad van bestuur beschouwd wordt als een instelling van categorie A.

- De artikelen 2 tot en met 5 die betrekking hebben op de opmaak en goedkeuring van de begrotingen.
- Artikel 6 dat de rapportering en de opmaak en goedkeuring van de rekeningen regelt, evenals de controle door het Rekenhof.
- Artikel 8 dat in zijn eerste lid de instellingen van categorie A onderwerpt aan het gezag van de minister van wie zij afhangen, en in zijn tweede lid de basis legt voor de begrotingscontrole door de minister van begroting en de inspectie van financiën.
- Het laatste zinsdeel van het eerste lid van dit artikel strookt evenwel niet met het kaderdecreet bestuurlijk beleid volgens hetwelke aan een IVA met rechtspersoonlijkheid operationele autonomie wordt verleend, waardoor het beheer behoort tot de verantwoordelijkheid van het hoofd van het agentschap.
- Artikel 11bis dat de werkingsmodaliteiten inzake het toezicht in het kader van de begrotingscontrole bij instellingen van categorie A behandelt.
- De artikelen 13 en 14 die de mogelijkheid voorzien om revisoren aan te duiden, en de tenlasteneming van de hieruit voortvloeiende kosten regelen. Deze vorm van toezicht, die aansluit bij wat in het comptabiliteitsdecreet voorzien is, kan behouden blijven.

Artikel 13

Deze bepaling gaat over tot opheffing van de Eigen Vermogens van het CLO en van het CLE.

Artikel 14

Deze bepaling betreft de overdracht van rechten en verplichtingen van de Eigen Vermogens van het CLO en van het CLE aan het ILVO.

Artikel 15

Deze bepaling regelt de inwerkingtreding van het decreet.

De minister-president van de Vlaamse regering,

Bart SOMERS

*De Vlaamse minister van Leefmilieu, Landbouw en
Ontwikkelingssamenwerking,*

Jef TAVERNIER

VOORONTWERP VAN DECREET

VOORONTWERP VAN DECREET

tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid
Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Leefmilieu, Landbouw en Ontwikkelingssamenwerking ;

Na beraadslaging,

BESLUIT :

De Vlaamse minister van Leefmilieu, Landbouw en Ontwikkelingssamenwerking is ermee belast, in naam van de Vlaamse regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt :

HOOFDSTUK I

Algemene bepalingen

Artikel 1

Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

Artikel 2

In dit decreet wordt verstaan onder :

- 1° het kaderdecreet : het kaderdecreet Bestuurlijk Beleid van 18 juli 2003 ;
- 2° ILVO : Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek ;
- 3° CLO : Centrum voor Landbouwkundig Onderzoek, wetenschappelijke instelling als bedoeld in artikel 2, 4°, van het koninklijk besluit van 20 juni 1997 tot vaststelling van de lijst, het niveau, de structuur en de bevoegdheden van de wetenschappelijke inrichtingen van de Staat die ressorteren onder het Ministerie van Middenstand en Landbouw ;
- 4° CLE : Centrum voor Landbouweconomie, wetenschappelijke instelling als bedoeld in artikel 2, 5°, van het koninklijk besluit van 20 juni 1997 tot vaststelling van de lijst, het niveau, de structuur en de bevoegdheden van de wetenschappelijke inrichtingen van de Staat die ressorteren onder het Ministerie van Middenstand en Landbouw ;
- 5° eigen vermogen CLO : eigen vermogen, opgericht bij artikel 28 van het decreet van 5 juli 2002 houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 2002 ;
- 6° eigen vermogen CLE : eigen vermogen, opgericht bij artikel 27 van het decreet van 5 juli 2002 houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 2002 ;

7° het Comptabiliteitsdecreet : het decreet van [datum] houdende regeling van de begrotingen, de boekhouding, de controle inzake subsidies en de controle door het Rekenhof.

HOOFDSTUK II

Oprichting

Artikel 3

Er wordt een intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid opgericht als bedoeld in artikel 10 van het kaderdecreet. Dit agentschap draagt als naam “Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek”. Het agentschap wordt gespecificeerd als Vlaamse wetenschappelijke instelling.

De Vlaamse regering bepaalt tot welk beleidsdomein het ILVO behoort. De bepalingen van het kaderdecreet zijn van toepassing op het ILVO.

HOOFDSTUK III

Missie, taken en bevoegdheden

Artikel 4

Het ILVO heeft als missie bij te dragen tot het uitvoeren en coördineren van beleidsonderbouwend wetenschappelijk onderzoek en dienstverlening met het oog op een duurzame land- en tuinbouw en visserij in economisch, ecologisch, sociaal en maatschappelijk perspectief. Steunend op technisch-wetenschappelijke en sociaal-wetenschappelijke disciplines, zal het ILVO daarvoor de kennis opbouwen die nodig is voor de verbetering van productiemethoden, voor de bewaking van de kwaliteit, voor de veiligheid van de eindproducten en voor de verbetering van beleidsinstrumenten als basis van sectorontwikkeling en agrarisch plattelandsbeleid. Het ILVO zal het beleid, de sectoren en de maatschappij daarover regelmatig informeren.

Artikel 5

§ 1. Het ILVO heeft tot taak :

- 1° het conceptualiseren, initiëren en uitvoeren van multidisciplinair wetenschappelijk onderzoek en het verwerven van wetenschappelijke kennis afhankelijk van beleidsnoden en –vragen. Het onderhouden van de nodige contacten hiervoor met overheid, sector en maatschappij ;
- 2° het vertalen van de verworven inzichten naar het beleid ;
- 3° op basis van de wetenschappelijke expertise, dienstverlening leveren aan of meewerken met andere instanties voor basisonderzoek, toegepast onderzoek of demonstratieonderzoek, voor zover die onderzoeken het beleid van de overheid in de sector kunnen steunen ;
- 4° het verlenen van diensten en producten voor overheid en derden voor zover dat past binnen de missie en de beheersovereenkomst ;
- 5° het meewerken aan de vorming en de opleiding van organisaties die aan voorlichting en ontwikkeling doen, in het bijzonder de Vlaamse overheidsdiensten ;

- 6° het opbouwen van kennis en de verspreiding ervan, onder meer door middel van wetenschappelijke publicaties, onderzoeksrapportering, voordrachten en het aanreiken van de nodige documentatie voor overheid, sector en maatschappij ;
- 7° het toekennen van doctoraatsbeurzen ;
- 8° het verlenen van wetenschappelijke medewerking aan internationale, federale en gewestelijke initiatieven om de overheden in staat te stellen hun engagementen en verplichtingen dienaangaande na te komen ;
- 9° het meewerken aan het opstellen van offertes voor onderzoek door derden.

§ 2. De Vlaamse regering kan het ILVO belasten met bijzondere opdrachten die kaderen binnen de missie en taken, bedoeld in artikel 4 en 5, § 1, en die zullen worden uitgevoerd in overeenstemming met de voorwaarden en modaliteiten bepaald in de beheersovereenkomst.

HOOFDSTUK IV

Bestuur en werking

Artikel 6

De Vlaamse regering regelt het bestuur en de werking van het ILVO overeenkomstig de bepalingen van het kaderdecreet.

Naast het hoofd van het ILVO kan een algemeen directeur worden aangewezen.

HOOFDSTUK V

Raadgevend comité

Artikel 7

Bij het agentschap wordt een raadgevend comité opgericht. Het raadgevend comité heeft enkel een adviseerende bevoegdheid en geen beslissingsbevoegdheid. De samenstelling, taakstelling, werking en andere uitvoeringsvoorwaarden worden bepaald door de Vlaamse regering.

HOOFDSTUK VI

Beheersovereenkomst

Artikel 8

De beheersovereenkomst wordt conform de bepalingen van artikel 9 van het kaderdecreet opgesteld.

HOOFDSTUK VII

Financiële middelen

Artikel 9

§ 1. Het ILVO kan beschikken over de volgende ontvangsten :

- 1° dotaties ;
- 2° leningen ;
- 3° retributies voor zover ze bij decreet toegewezen zijn aan het agentschap ;
- 4° ontvangsten die voortvloeien uit daden van beheer of beschikking met betrekking tot eigen domeingoederen ;
- 5° schenkingen en legaten in speciën ;
- 6° inkomsten uit eigen participaties en uit door het agentschap verstrekte leningen aan derden ;
- 7° opbrengsten uit de verkoop van eigen participaties ;
- 8° de subsidies waarvoor het agentschap als begunstigde in aanmerking komt ;
- 9° terugvorderingen van ten onrechte gedane uitgaven ;
- 10° vergoedingen voor prestaties aan derden, volgens de modaliteiten bepaald in de beheersovereenkomst ;
- 11° de saldi van de Eigen Vermogens van het CLO en het CLE zoals vermeld in artikel 27 en 28 van het decreet van 5 juli 2002 houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 2002 ;
- 12° stichtingen, beurzen, prijzen.

§ 2. Tenzij anders is bepaald in een decreet worden de ontvangsten, genoemd in § 1, beschouwd als ontvangsten die bestemd zijn voor de gezamenlijke uitgaven zoals bedoeld in artikel 9, § 3, van het Comptabiliteitsdecreet.

In afwijking van het eerste lid zijn de ontvangsten, genoemd in § 1, 4° tot en met 12°, te beschouwen als toegewezen ontvangsten als bedoeld in Artikel 11, § 2, van het comptabiliteitsdecreet. Zij mogen aangewend worden voor de missie en de taken zoals vermeld in artikel 4 en 5, met uitzondering van de ontvangsten in artikel 9, § 1, 12° die enkel mogen aangewend worden voor de bij die ontvangsten bepaalde bestemmingen.

Artikel 10

Het ILVO kan schenkingen of legaten aanvaarden. Het ILVO beoordeelt vooraf de opportuniteit en de risico's verbonden aan de aanvaarding.

HOOFDSTUK VIII

Coördinatie

Artikel 11

§ 1. De Vlaamse regering wordt ermee belast de bepalingen van de wetten en decreten betreffende het CLO en CLE en de eigen vermogens CLO en CLE, alsook de bepalingen die daarin uitdrukkelijk of stilzwijgend wijzigingen hebben aangebracht tot het tijdstip van de coördinatie, te coördineren. De Vlaamse regering kan daarvoor :

- 1° de te coördineren bepalingen anders inrichten, inzonderheid door ze opnieuw te ordenen en te vernummeren ;
- 2° de verwijzingen in de te coördineren bepalingen dienovereenkomstig vernummeren ;
- 3° de te coördineren bepalingen met het oog op onderlinge overeenstemming en eenheid van terminologie herschrijven zonder te raken aan de beginselen ervan ;
- 4° de verwijzingen naar de bepalingen, opgenomen in de coördinatie, in andere niet in de coördinatie opgenomen bepalingen, naar de vorm aanpassen.

De coördinatie treedt pas in werking nadat ze bekrachtigd is door het Vlaams Parlement.

§ 2. De Vlaamse regering wordt ermee belast de bestaande wets- en decreetsbepalingen betreffende het CLO en het CLE als Vlaamse wetenschappelijke instelling, evenals de eigen vermogens CLO en CLE, te wijzigen, aan te vullen, te vervangen of op te heffen, om ze in overeenstemming te brengen met de bepalingen van dit decreet en van het kaderdecreet.

De besluiten die krachtens deze paragraaf worden vastgesteld, houden op uitwerking te hebben als ze niet bij decreet zijn bekrachtigd binnen negen maanden na de datum van de inwerkingtreding ervan. De bekrachtiging werkt terug tot deze laatste datum.

De in § 2 aan de Vlaamse regering opgedragen bevoegdheid vervalt negen maanden na de inwerkingtreding van dit decreet. Na die datum kunnen de besluiten die krachtens deze paragraaf zijn vastgesteld en zijn bekrachtigd, alleen bij een decreet worden gewijzigd, aangevuld, vervangen of opgeheven.

HOOFDSTUK IX

Slotbepalingen

Artikel 12

In het decreet van 5 juli 2002 houdende bepalingen tot begeleiding van de derde aanpassing van de begroting 2002, gewijzigd bij het decreet van 20 december 2002, worden de volgende bepalingen opgeheven :

- 1° artikel 27 en 28 van het decreet van 5 juli houdende bepalingen tot begeleiding van de derde aanpassing van de begroting 2002 ;
- 2° artikel 69, 7° van het decreet van 5 juli 2002 houdende bepalingen tot begeleiding van de derde aanpassing van de begroting 2002, gewijzigd bij het decreet van 20 december 2002.

De rechten en plichten van de eigen vermogens van het CLO en CLE worden overgedragen aan het ILVO.

Artikel 13

Onverminderd artikel 12 blijven artikel 27, 28 en 69, 7° van het decreet van 5 juli houdende bepalingen tot begeleiding van de derde aanpassing van de begroting 2002, gewijzigd bij het decreet van 20 december 2002, van toepassing tot op het ogenblik van de overdracht van de rechten, verplichtingen en personeelsleden aan het ILVO.

Artikel 14

De Vlaamse regering bepaalt de datum waarop dit decreet in werking treedt.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse regering,

Bart SOMERS

De Vlaamse minister van Leefmilieu, Landbouw en Ontwikkelingssamenwerking,

Ludo SANNEN

ADVIES VAN DE SOCIAAL-ECONOMISCHE RAAD VAN VLAANDEREN

Sterk door overleg

Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen

Brussel, 10 december 2003

50/WK/kv/brfBekrAdvILVO

De heer SANNEN Ludo
Vlaams minister van Leefmilieu, Landbouw en
Ontwikkelingssamenwerking
Emile Jacqmainlaan 20, 7de verd.

1000 BRUSSEL

Betreft : voorontwerp van decreet tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap
met rechtspersoonlijkheid Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek (ILVO).

Mijnheer de Minister,

Bij brief van 9 december '03 werd u bovenvermeld spoedadvies onder voorbehoud overgemaakt.

Wij hebben de eer u te melden dat de Raad van de SERV op zijn bijeenkomst van heden dit
advies heeft bekrachtigd.

Met de meeste hoogachting,

Pieter Kerremans,
Administrateur-generaal.

Xavier Verboven,
Voorzitter.

Sterk door overleg

Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen

Brussel, 9 december '03
AG-IT/03-131

Aan de heer SANNEN Ludo
Vlaams Minister van Leefmilieu, Landbouw &
Ontwikkelingssamenwerking
Emile Jacqmainlaan 20 - Alhambra

1000 BRUSSEL

Betreft : spoedadviesvraag over het voorontwerp van decreet tot oprichting van het intern
verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid Instituut voor Landbouw- en
Visserijonderzoek (ILVO)

Mijnheer de Minister,

De SERV werd op 2 december 2003 door u om advies gevraagd over het bovengenoemde voorontwerp van decreet. Het betreft een adviesvraag met verzoek om spoedbehandeling, hetgeen impliceert dat het advies binnen een termijn van 5 werkdagen moet overgemaakt worden.

Onder voorbehoud van bekrachtiging van de raad vindt u in bijlage het gevraagde advies.

Het advies bevat enerzijds een algemeen beoordelingskader voor de oprichting van het ILVO en anderzijds een aantal andere bedenkingen.

Wat het beoordelingskader betreft, stelt de raad vast dat aan een eerste criterium, dat van de versterking van de bestuurskracht, tegemoetgekomen wordt in het oprichtingsdecreet ILVO. Met dit decretaal initiatief wordt immers de basis gelegd voor de herstructurering van het landbouw- en visserijonderzoek, waarbij de nadruk ligt op de uitbouw van een efficiënt en coherent instrumentarium. Wel mogen hierbij de kennisverwerving, onderzoek en experimenten inzake alternatieve vistechnieken niet uit het oog verloren worden. Tevens vindt de raad het positief dat de samenwerking tussen het ILVO, de universiteiten, hogescholen en andere onderzoeksinstellingen zoals de proeftuinen en proefcentra wordt aangemoedigd om te voldoen aan de behoeften van de sector. Wel moet de beoogde interactie met de proeftuinen en proefcentra duidelijker omschreven worden.

Sterk door overleg

Een ander criterium om de hervorming te beoordelen is de mate waarin het oprichtingsdecreet een aantal bepalingen opneemt over de samenstelling en bevoegdheid van het raadgevend comité en de structurele betrokkenheid van het personeel bij de totstandkoming van het beheerscontract. De raad stelt vast dat dit beoordelingscriterium niet wordt ingevuld in het oprichtingsdecreet ILVO.

Naast de algemene beoordeling van het oprichtingsdecreet in het kader van BBB heeft de raad nog een aantal andere bedenkingen willen formuleren :

- de verhouding tussen het ILVO, het Steunpunt Duurzame Landbouw en het departement van het beleidsdomein moet in de memorie van toelichting worden verduidelijkt. De raad vraagt zich af of een integratie van het Steunpunt in ILVO niet aangewezen is;
- de verhouding tussen het ILVO en het Vlaams Instituut voor de Zee moet eveneens verduidelijkt worden;
- de verdeling van de middelen en het personeel tussen de diverse Agentschappen moet uitgeklaard worden op basis van een accurate kosten- en middelenanalyse en -allocatie, waarbij alle betrokken instellingen en afdelingen in rekening worden gebracht. De verschillende departementen moeten in de toekomst via de verzekering van het benodigde statutaire personeel en de nodige financiële middelen continuïteit geboden worden met het oog op hun beleidsvoorbereidende taak;
- bijzondere aandacht verdient het departement voor Zeevisserij omwille van de sterke geografische binding, zodat een decentrale aansturing aangewezen lijkt;
- het specifieke onderzoek naar de zeevisserij moet in het grotere geheel voldoende aandacht krijgen. Er is nood aan een objectieve wetenschappelijke onderbouwing van het politieke en maatschappelijke debat, in het bijzonder m.b.t. de visbestanden en het maritieme milieu.

Ik hoop, Mijnheer de Minister, dat ik u hiermee van dienst ben geweest.

Met de meeste hoogachting,

Pieter Kerremans,
Administrateur-generaal.

Sterk door overleg

Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen

Brussel, 9 december 2003
091203_Advies_ILVO

Advies

*voorontwerp van decreet tot oprichting van het intern verzelfstandigd
agentschap met rechtspersoonlijkheid Instituut voor
Landbouw- en Visserijonderzoek*

Sterke Doer overleg**SERV** Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen

Inhoud

1.	Inleiding	34
2.	Samenvatting van het advies.	35
3.	Advies	36
3.1.	Beoordelingskader voor het oprichtingsdecreet ILVO in het kader van BBB	36
3.2.	Andere bedenkingen	38

1. Inleiding

De SERV werd op 2 december 2003 door de Vlaams minister van Leefmilieu, Landbouw en Ontwikkelingssamenwerking om advies gevraagd over het voorontwerp van decreet tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek (ILVO). Het betreft een adviesvraag met verzoek om spoedbehandeling, hetgeen impliceert dat het advies binnen een termijn van 5 werkdagen moet overgemaakt worden.

Deze adviesvraag wordt gekaderd in het hervormingsproces Beter Bestuurlijk Beleid van de Vlaamse regering. In opvolging van het kaderdecreet Bestuurlijk beleid van 18 juli 2003 ondergaan de Vlaamse administratie en Vlaamse instellingen een reorganisatie, ondermeer door de oprichting van Intern Verzelfstandigde Agentschappen (IVA) en Extern Verzelfstandigde Agentschappen (EVA).

In het kader van deze reorganisatie heeft de SERV reeds een advies geformuleerd op 15 mei 2002 over het kaderdecreet bestuurlijk beleid en een aanbeveling uitgebracht op 5 maart 2003 over de operationalisering van het voornoemde kaderdecreet.

De aanbeveling van 5 maart 2003 betrof een aantal instellingen die volgens de raad dienen opgericht te worden als een EVA en is niet van toepassing op ILVO. Het advies van 15 mei 2002 daarentegen is in dit kader wel relevant en geeft een aantal principes weer waaraan de operationalisering van het kaderdecreet kan afgetoetst worden.

Voorliggend voorontwerp van decreet tot oprichting van ILVO heeft tot doel de sectorale invulling van het kaderdecreet bestuurlijk beleid voor het Beleidsdomein Landbouw en Visserij te implementeren. Het Agentschap treedt in belangrijke mate in de plaats van het Centrum voor Landbouwkundig Onderzoek te Gent (CLO) en van het Centrum voor Landbouweconomie (CLE) dat aan het Vlaams Gewest werd overgedragen, alsmede van de rechtspersoonlijkheid verbonden aan deze instellingen.

Het ILVO heeft als missie bij te dragen tot het uitvoeren en coördineren van beleidsondersteunend wetenschappelijk onderzoek en dienstverlening met het oog op duurzame land- en tuinbouw en visserij in economisch, ecologisch, sociaal en maatschappelijk perspectief. Hoewel de opdrachtgever voor het ILVO de Vlaamse overheid is, moeten de resultaten van het onderzoek ook ten goede komen aan de Vlaamse Land- en Tuinbouwsector en de Visserij.

Het wetenschappelijk onderzoek wordt multidisciplinair opgevat en strekt ertoe zowel aan de overheid als aan derden diensten of producten te leveren.

2. Samenvatting van het advies

Het advies bevat enerzijds een algemeen beoordelingskader voor de oprichting van het ILVO en anderzijds een aantal andere bedenkingen.

Wat het beoordelingskader betreft, stelt de raad vast dat aan een eerste criterium, dat van de versterking van de bestuurskracht, tegemoetgekomen wordt in het oprichtingsdecreet ILVO. Met dit decretaal initiatief wordt immers de basis gelegd voor de herstructurering van het landbouw- en visserijonderzoek, waarbij de nadruk ligt op de uitbouw van een efficiënt en coherent instrumentarium. Wel mogen hierbij de kennisverwerving, onderzoek en experimenten inzake alternatieve vistechnieken niet uit het oog verloren worden. Tevens vindt de raad het positief dat de samenwerking tussen het ILVO, de universiteiten, hogescholen en andere onderzoeksinstellingen zoals de proeftuinen en proefcentra wordt aangemoedigd om te voldoen aan de behoeften van de sector. Wel moet de beoogde interactie met de proeftuinen en proefcentra duidelijker omschreven worden.

Een ander criterium om de hervorming te beoordelen is de mate waarin het oprichtingsdecreet een aantal bepalingen opneemt over de samenstelling en bevoegdheid van het raadgevend comité en de structurele betrokkenheid van het personeel bij de totstandkoming van het beheerscontract (informatie en overleg). De raad stelt vast dat dit beoordelingscriterium niet wordt ingevuld in het oprichtingsdecreet ILVO.

Naast de algemene beoordeling van het oprichtingsdecreet in het kader van BBB heeft de raad nog een aantal andere bedenkingen willen formuleren :

- de verhouding tussen het ILVO, het Steunpunt Duurzame Landbouw en het departement van het beleidsdomein moet in de memorie van toelichting worden verduidelijkt. De raad vraagt zich af of een integratie van het Steunpunt in ILVO niet aangewezen is;
- de verhouding tussen het ILVO en het Vlaams Instituut voor de Zee moet eveneens verduidelijkt worden;
- de verdeling van de middelen en het personeel tussen de diverse Agentschappen moet uitgeklaard worden op basis van een accurate kosten- en middelenanalyse en -allocatie, waarbij alle betrokken instellingen en afdelingen in rekening worden gebracht. De verschillende departementen moeten in de toekomst via de verzekering van het benodigde statutaire personeel en de nodige financiële middelen continuïteit geboden worden met het oog op hun beleidsvoorbereidende taak;
- bijzondere aandacht verdient het departement voor Zeevisserij omwille van de sterke geografische binding, zodat een decentrale aansturing aangewezen lijkt;
- het specifieke onderzoek naar de zeevisserij moet in het grotere geheel voldoende aandacht krijgen. Er is nood aan een objectieve wetenschappelijke onderbouwing van het politieke en maatschappelijke debat, in het bijzonder m.b.t. de visbestanden en het maritieme milieu.

3. Advies

3.1. Beoordelingskader voor het oprichtingsdecreet ILVO in het kader van BBB

In zijn voornoemd advies van 15 mei 2002 wees de raad erop dat de operationalisering van het hervormingsproces via ondermeer de oprichting van IVA's en EVA's in eerste instantie moet beoordeeld worden op basis van de bestuurskracht die zal bereikt worden en aan de hand van de dienstverlening die aan de stakeholders van de maatschappij vanuit de nieuwe organisatie zal verleend worden. Daarom moet voor de raad de versterking van de bestuurskracht en de verbetering van de dienstverlening centraal staan in de vooropgezette hervorming. Globaal kan van deze doelstellingen gesteld worden dat ze een uitdrukking moeten zijn van een beter, effectief en efficiënt beleid.

Zowel uit de beleidsbrief "Landbouw en Visserij - beleidsprioriteiten 2003-2004" als de Memorie van Toelichting leidt de raad af dat voorgestelde hervorming het resultaat vormt van een grondige doorlichting van de onderzoeks- en voorlichtingsinstellingen binnen het beleidsdomein Landbouw en Visserij, waarbij tevens de sinds de laatste regionalisering overgedragen bevoegdheden en instellingen inzake onderzoek en kennisoverdracht in de landbouw in rekening werden gebracht. Uit de beleidsbrief kan de raad aflezen dat dit apparaat zeer versnipperd is, veel overlap vertoont in activiteiten en financiering, dat de efficiëntie gevoelig kan verbeterd worden en dat er geen duidelijke missie en opdracht is.

De raad vindt het positief dat met dit decretaal initiatief de basis wordt gelegd voor de herstructurering van het landbouw- en visserijonderzoek, waarbij de nadruk wordt gelegd op de uitbouw van een efficiënt en coherent instrumentarium. Het geheel van hervormingen moet resulteren in een klantgerichte output die enerzijds beleidsondersteunend is op korte en lange termijn en anderzijds de sector nieuwe impulsen geeft voor een toekomstgerichte, competitieve, innovatieve en duurzame landbouw en visserij. In zijn beleidsbrief 2003-2004 stelt minister Sannen dat projecten rond kennisverwerving, onderzoek en experimenten van alternatieve vistechnieken in de toekomst in aanmerking kunnen genomen worden voor betoelaging. Vanuit deze doelstelling van het tegengaan van versnippering dienen deze opdrachten opgenomen te worden in de missie van het ILVO. Hierbij wordt gestreefd naar een evenwichtige ondersteuning van het basisonderzoek dat plaatsvindt in het nieuwe Agentschap ILVO en het toegepast onderzoek en kennisoverdracht dat tot de missie hoort van de proeftuinen en proefcentra.

Belangrijk voor de raad is tevens dat er sterke aandacht wordt besteed aan de (verbetering van de) samenwerking tussen het ILVO, de universiteiten, hogescholen en andere onderzoeksinstituten zoals de proeftuinen en proefcentra om te beantwoorden aan de noden van de sector, zowel in functie van de probleemoplossing als van de probleembeschrijving en dit voor de diverse stappen van het proces (basisonderzoek, toegepast onderzoek, demonstratie en voorlichting en de toepassing/valorisatie in de praktijk). Wel is de raad van oordeel dat de beoogde interactie met de proeftuinen en de proefcentra een betere omschrijving behoeft in de memorie van toelichting.

De raad stelt verder vast dat er tussen het ILVO en het departement van het beleidsdomein een wisselwerking wordt voorzien, die tot een verhoogde efficiëntie van zowel de beleidsvoorbereiding en -evaluatie door het departement als de beleidsuitvoering door het ILVO kan leiden. Reeds in zijn advies van 15 mei 2002 over het kaderdecreet bestuurlijk beleid wees de raad erop dat een strikte scheiding tussen beleidsvoorbereiding en -uitvoering in de praktijk niet werkt, vooral omdat veel beleidsinzichten precies ontstaan in de fase van de uitvoering.

Een ander criterium, aldus nog het advies van de raad van 15 mei 2002, om de operationalisering van het hervormingsproces BBB te beoordelen bestaat in de mate waarin het oprichtingsdecreet van een IVA met rechtspersoonlijkheid een aantal bepalingen opneemt over de samenstelling en bevoegdheid van het raadgevend comité en de structurele betrokkenheid van het personeel bij de totstandkoming van het beheerscontract. Aangezien deze bepalingen niet opgenomen zijn in het kaderdecreet BBB dient het oprichtingsdecreet hiervoor een goede regeling te voorzien.

Wat het beheerscontract betreft, vraagt de raad om in het oprichtingsdecreet een structurele betrokkenheid van het personeel te voorzien bij de totstandkoming van het beheerscontract en de evaluatie van de uitvoering ervan. Deze betrokkenheid gaat minstens over het geven van op regelmatige basis van informatie alsook ook het houden van overleg over opmaak en uitvoering van het beheerscontract.

Wat het raadgevend comité bij ILVO betreft, herinnert de raad aan zijn vraag dat decretaal voldoende garanties worden ingebouwd voor een behoorlijke werking van dit comité. De raad stelt vast dat deze geheel ontbreken en dat samenstelling en opdracht door de Vlaamse regering zullen worden bepaald. De raad acht het aangewezen dat minimale waarborgen worden ingebouwd met het oog op ondermeer :

- verplichtingen advies te vragen over de voorbereiding, evaluatie en uitvoering van het beheerscontract en alle niet-strategische besluiten en reglementen en meer algemeen een precieze formulering van de bevoegdheden;
- een behoorlijke ondersteuning;
- toegang tot informatie;

- motiveringsplicht bij afwijking van adviezen;
- onverenigbaarheidvoorwaarden.

Wat de samenstelling van het raadgevend comité bij ILVO betreft, vraagt de raad dat alle betrokken partijen vertegenwoordigd zullen worden, inclusief de werkgevers- en werknemersorganisaties.

3.2. Andere bedenkingen

Naast bovenstaande beoordeling van het oprichtingsdecreet ILVO in het kader van BBB wenst de raad ook enige andere bedenkingen te formuleren bij de geplande hervorming, waarbij het Centrum voor Landbouwonderzoek en het Centrum voor Landbouweconomie opgaan in het Agentschap.

Vooreerst vraagt de raad zich af hoe de missie van het ILVO zich verhoudt tot de opdracht van het Steunpunt Duurzame Landbouw. Artikel 4 van het voorontwerp van decreet bepaalt dat de missie van ILVO bestaat in beleidsvoorbereidend wetenschappelijk onderzoek en dienstverlening met het oog op duurzame land- en tuinbouw en visserij in economisch, ecologisch, sociaal en maatschappelijk perspectief.

De voornaamste taak van de steunpunten bestaat uit wetenschappelijk onderzoek rond thema's die door de Vlaamse overheid beschouwd worden als prioritair en relevant voor beleidsvoorbereiding en beleidsevaluatie. Daarnaast behelst hun opdracht ook kennisoverdracht, het opbouwen van gegevensverzamelingen en het uitvoeren van gegevensanalyses. Met de oprichting van de steunpunten verzekert de Vlaamse overheid zich van een grotere stabiliteit in het beleidsondersteunend onderzoek en, hiermee gepaard gaand, van de gestadige opbouw van een kritische kennismassa omtrent een aantal prioritaire beleidsthema's. Meer in het bijzonder bestaat de missie van het Steunpunt Duurzame Landbouw erin concrete inhoud te geven aan de algemene definitie van duurzame landbouw, en dit op basis van wetenschappelijke kennis. Het onderzoek is er in de eerste plaats op gericht om het beleid te ondersteunen, maar ook de landbouwers zelf zullen op termijn de vruchten van ons werk kunnen plukken.

De raad dringt erop aan dat in de memorie van toelichting wordt verduidelijkt hoe het ILVO, het Steunpunt Duurzame Landbouw en het departement van het beleidsdomein zich tot elkaar verhouden. Concreet vraagt de raad zich af of het niet aangewezen is om het Steunpunt Duurzame Landbouw in ILVO te integreren.

Dezelfde vraag naar verduidelijking dient gesteld te worden over de verhouding tussen het ILVO en het Vlaams Instituut voor de Zee (VLIZ). Er is een hechte samenwerking tussen beide instituten nodig die moet vastgelegd worden in een geschreven protocol. Het ILVO moet hierbij de thema's aangeven die voor de visserijsector belangrijk zijn. Onderzoek naar selectiviteit is bij deze prioritair en moet binnen het wetenschappelijk onderzoek van het ILVO vallen.

In de tweede plaats vraagt de raad zich of en in welke mate de bijzondere aandachtspunten waarop wordt gealludeerd in de nota aan de Vlaamse regering, repercussies zullen hebben op de beoogde hervorming. Het betreft de overdracht van het Eigen Vermogen van het Centrum voor Landbouwonderzoek en het Centrum voor Landbouweconomie, de pensioenlasten, de aanpassing operationele systemen, de problematiek van de ondersteunende diensten en tenslotte de gebouwen. De raad stelt vast dat de nota aan de Vlaamse regering uitgaat van een billijke verdeling van de middelen en het personeel tussen de diverse Agentschappen bij de concrete uittekening van de nieuwe beleidsstructuren. De raad dringt aan op duidelijkheid terzake op basis van een accurate kosten- en middelenanalyse en -allocatie (inclusief personeel), waarbij alle betrokken instellingen en afdelingen in rekening worden gebracht. De verschillende departementen moeten in de toekomst via de verzekering van het benodigde statutaire personeel en de nodige financiële middelen continuïteit geboden worden waardoor zij hun beleidsvoorbereidende taak naar behoren kunnen vervullen. Tevens moet het statuut bij het ILVO van het huidige personeel van de Eigen Vermogens zo snel mogelijk uitgeklaard worden.

Hierbij wenst de raad ook op te merken dat er hierbij rekening dient gehouden te worden met de sterke geografische verbondenheid van het Departement voor Zeevisserij met de regio en haar afhankelijkheid van input vanuit de sector zeevisserij, waardoor het strategisch en operationeel niet haalbaar lijkt om de leiding hiervan te laten gebeuren vanuit een centraal punt en lijkt een hoofdverantwoordelijke voor de lokale werking een noodzaak.

Tenslotte vraagt de raad dat het specifieke onderzoek naar de zeevisserij in het grotere geheel voldoende aandacht krijgt. Uit de recente debatten is gebleken dat er hoe dan ook nood is aan de onderbouwing van het politieke en maatschappelijke debat met objectief, wetenschappelijk materiaal, in het bijzonder m.b.t. met betrekking tot de visbestanden en het maritieme milieu.

Dit moet het debat met en tussen de maatschappelijke actoren over de toekomst van de zeevisserij objectiveren.

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

KONINKRIJK BELGIË

ADVIES 36.422/3

VAN DE AFDELING WETGEVING
VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, derde kamer, op 20 januari 2004 door de Vlaamse minister van Leefmilieu, Landbouw en Ontwikkelingssamenwerking verzocht hem, binnen een termijn van dertig dagen, van advies te dienen over een voorontwerp van decreet "tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek", heeft op 3 februari 2004 het volgende advies gegeven:

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, heeft de afdeling wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond, alsmede van de te vervullen vormvereisten.

Daarnaast bevat dit advies ook een aantal opmerkingen over andere punten. Daaruit mag echter niet worden afgeleid dat de afdeling wetgeving binnen de haar toegemeten termijn een exhaustief onderzoek van het ontwerp heeft kunnen verrichten.

*
* *

STREKKING VAN HET ONTWERP

2. Het voor advies voorgelegde voorontwerp van decreet strekt tot de oprichting van het Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek als een intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid, in de zin van artikel 10 van het kaderdecreet bestuurlijk beleid van 18 juli 2003. Dit agentschap komt in de plaats van het Centrum voor Landbouwkundig Onderzoek en het Centrum voor Landbouweconomie, alsook van het eigen vermogen van elk van deze centra.

BEVOEGDHEID VAN HET VLAAMSE GEWEST

3. Het Vlaamse Gewest vindt de bevoegdheid voor het vaststellen van de ontworpen regeling in de gecombineerde bepalingen van artikel 6, § 1, V, en artikel 9 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen. Luidens het voornoemde artikel 6, § 1, V, zijn de gewesten bevoegd voor "het landbouwbeleid en de zeevisserij". Het voornoemde artikel 9 machtigt de gewesten om, in de aangelegenheden die tot hun bevoegdheid behoren, gedecentraliseerde diensten, instellingen en ondernemingen op te richten.

36.422/3

4. Zoals de Raad van State heeft opgemerkt in zijn advies 33.992/3 van 5 november 2002 over het ontwerp dat geleid heeft tot het kaderdecreet bestuurlijk beleid van 18 juli 2003, dienen bepalingen die ertoe strekken instellingen met rechtspersoonlijkheid op te richten, te worden getoetst aan het voorschrift van artikel 9 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen. Luidens die bepaling moet het decreet, onverminderd artikel 87, § 4, van de bijzondere wet, de "oprichting, samenstelling, bevoegdheid, werking en toezicht" van de beoogde instelling regelen ⁽¹⁾.

De ontworpen bepalingen lijken de toets aan artikel 9 van de bijzondere wet te kunnen doorstaan. De in dat artikel bedoelde aangelegenheden worden immers door de decreetgever geregeld, deels in het voornoemde kaderdecreet bestuurlijk beleid van 18 juli 2003 ⁽²⁾, deels in het ontworpen decreet ⁽³⁾.

ALGEMENE OPMERKING

5. In de artikelen 2 en 9 van het ontwerp wordt verwezen naar het zogenaamde Comptabiliteitsdecreet. Op 18 september 2003 heeft de Raad van State advies 35.804/1 gegeven over een voorontwerp van decreet houdende regeling van de begrotingen, de boekhouding, de controle inzake subsidies, en de controle door het Rekenhof, maar dit voorontwerp is tot op heden nog niet ingediend bij het Vlaams Parlement. De verwijzingen naar dat ontworpen decreet zijn dan ook precair, temeer daar het niet uitgesloten is dat de inwerkingtreding ervan nog enkele jaren zou kunnen uitblijven.

Indien het thans voor advies voorgelegde ontworpen decreet eerder in werking treedt dan het Comptabiliteitsdecreet, zullen de verwijzingen naar dat laatste

⁽¹⁾ Advies 33.992/3 van 5 november 2002, Parl. St., Vl. Parl., 2002-03, nr. 1612/1, (85), pp. 90-91, nr. 3.

⁽²⁾ Zie de artikelen 6, § 3, 7 en 9, wat de samenstelling van het agentschap betreft, en de artikelen 8, 9, 10, § 1, 33, 34 en 36, wat het toezicht betreft.

⁽³⁾ Zie artikel 3, wat de oprichting van het agentschap betreft, en de artikelen 4 en 5, wat de bevoegdheid van het agentschap betreft.

decreet derhalve moeten worden weggelaten, of herwerkt tot verwijzingen naar de wetten op de rijkscomptabiliteit, gecoördineerd op 17 juli 1991.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Artikel 11

6. Paragraaf 1 dient te worden geredigeerd als volgt:

"De Vlaamse regering kan de bepalingen van de decreten betreffende het agentschap coördineren, alsook de bepalingen die daarin uitdrukkelijk of stilzwijgend wijzigingen hebben aangebracht tot het tijdstip van de coördinatie. Te dien einde kan zij:

- 1° de te coördineren bepalingen anders inrichten, inzonderheid opnieuw ordenen en vernummeren;
- 2° de verwijzingen in de te coördineren bepalingen dienovereenkomstig vernummeren;
- 3° de te coördineren bepalingen met het oog op onderlinge overeenstemming en eenheid van terminologie herschrijven, zonder te raken aan de erin neergelegde beginselen.

De coördinatie treedt pas in werking nadat ze bij decreet is bekrachtigd."

7. In paragraaf 2 dienen de woorden "betreffende het CLO en het CLE als Vlaamse wetenschappelijke instelling, evenals de eigen vermogens CLO en CLE" te worden weggelaten.

Artikel 12

8. Het eerste lid voorziet in de opheffing van de artikelen 27, 28 en 69, 7°, van het decreet van 5 juli 2002 houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing (niet: van de derde aanpassing) van de begroting 2002.

36.422/3

De artikelen 27 en 28 van het decreet van 5 juli 2002 regelen de oprichting van de eigen vermogens van respectievelijk het Centrum voor Landbouweconomie en het Centrum voor Landbouwkundig Onderzoek. Artikel 69, 7°, van het decreet regelt de inwerkingtreding van die twee bepalingen. Aangezien de inwerkingtreding inmiddels heeft plaatsgevonden, namelijk met ingang van 1 januari 2003 ⁽⁴⁾, is artikel 69, 7°, uitgewerkt. Volgens de regels van de wetgevingstechniek moet die laatste bepaling niet opgeheven worden.

Het eerste lid, dat overigens beter een afzonderlijk artikel kan worden, dient dan ook geredigeerd te worden als volgt:

"De artikelen 27 en 28 van het decreet van 5 juli 2002 houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 2002 worden opgeheven."

Artikelen 13 en 14

9. De artikelen 13 en 14 van het ontwerp dienen te worden omgewerkt tot één artikel, luidend als volgt:

"De Vlaamse regering bepaalt de datum waarop dit decreet in werking treedt.

De artikelen 27 en 28 van het decreet van 5 juli 2002 houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 2002 blijven van kracht tot op het ogenblik dat de rechten en verplichtingen van het eigen vermogen van het CLO en het CLE, en het personeel worden overgedragen aan het ILVO."

⁽⁴⁾ Zie het koninklijk besluit van 18 februari 2003 tot overdracht aan het Vlaamse Gewest en aan het Waalse Gewest van de goederen, rechten en verplichtingen van het Vermogen met rechtspersoonlijkheid opgericht bij het Centrum voor Landbouweconomie, en tot afschaffing van dit Vermogen, alsmede het koninklijk besluit van 18 februari 2003 tot overdracht aan het Vlaamse Gewest van de goederen, rechten en verplichtingen van het Vermogen met rechtspersoonlijkheid opgericht bij het Centrum voor Landbouwkundig Onderzoek van Gent, en tot afschaffing van dit Vermogen.

36.422/3

De kamer was samengesteld uit

de Heren	D. ALBRECHT,	staatsraad, voorzitter,
	P. LEMMENS, B. SEUTIN,	staatsraden,
	H. COUSY, J. VELAERS,	assessoren van de afdeling wetgeving,
Mevrouw	A.-M. GOOSSENS,	griffier.

Het verslag werd uitgebracht door Mevr. G. SCHEPPERS, adjunct-auditeur.

DE GRIFFIER,

DE VOORZITTER,

A.-M. GOOSSENS

D. ALBRECHT

ONTWERP VAN DECREET

ONTWERP VAN DECREET

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Leefmilieu, Landbouw en Ontwikkelingssamenwerking ;

Na beraadslaging,

BESLUIT :

De Vlaamse minister van Leefmilieu, Landbouw en Ontwikkelingssamenwerking is ermee belast, in naam van de Vlaamse regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt :

HOOFDSTUK I

Algemene bepalingen

Artikel 1

Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

Artikel 2

In dit decreet wordt verstaan onder :

- 1° het kaderdecreet : het kaderdecreet Bestuurlijk Beleid van 18 juli 2003 ;
- 2° ILVO : Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek ;
- 3° CLO : Centrum voor Landbouwkundig Onderzoek, wetenschappelijke instelling als bedoeld in artikel 2, 4°, van het koninklijk besluit van 20 juni 1997 tot vaststelling van de lijst, het niveau, de structuur en de bevoegdheden van de wetenschappelijke inrichtingen van de Staat die ressorteren onder het Ministerie van Middenstand en Landbouw ;
- 4° CLE : Centrum voor Landbouweconomie, wetenschappelijke instelling als bedoeld in artikel 2, 5°, van het koninklijk besluit van 20 juni 1997 tot vaststelling van de lijst, het niveau, de struc-

tuur en de bevoegdheden van de wetenschappelijke inrichtingen van de Staat die ressorteren onder het Ministerie van Middenstand en Landbouw ;

5° eigen vermogen CLO : eigen vermogen, opgericht bij artikel 28 van het decreet van 5 juli 2002 houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 2002 ;

6° eigen vermogen CLE : eigen vermogen, opgericht bij artikel 27 van het decreet van 5 juli 2002 houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 2002.

HOOFDSTUK II

Oprichting

Artikel 3

Er wordt een intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid opgericht als bedoeld in artikel 10 van het kaderdecreet. Dit agentschap draagt als naam “Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek”. Het agentschap wordt gespecificeerd als Vlaamse wetenschappelijke instelling.

De Vlaamse regering bepaalt tot welk beleidsdomein het ILVO behoort. De bepalingen van het kaderdecreet zijn van toepassing op het ILVO.

HOOFDSTUK III

Missie, taken en bevoegdheden

Artikel 4

Het ILVO heeft als missie bij te dragen tot het uitvoeren en coördineren van beleidsonderbouwend wetenschappelijk onderzoek en dienstverlening met het oog op een duurzame land- en tuinbouw en visserij in economisch, ecologisch, sociaal en maatschappelijk perspectief. Steunend op technisch-wetenschappelijke en sociaal-wetenschappelijke disciplines, zal het ILVO daarvoor de kennis opbouwen die nodig is voor de verbetering van productiemethoden, voor de bewaking van de kwaliteit, voor de veiligheid van de eindproducten en voor de verbetering van beleidsinstrumenten als basis van sectorontwikkeling en agrarisch platte-

landsbeleid. Het ILVO zal het beleid, de sectoren en de maatschappij daarover regelmatig informeren.

Artikel 5

§ 1. Het ILVO heeft tot taak :

- 1° het conceptualiseren, initiëren en uitvoeren van multidisciplinair wetenschappelijk onderzoek en het verwerven van wetenschappelijke kennis afhankelijk van beleidsnoden en -vragen. Het onderhouden van de nodige contacten hiervoor met overheid, sector en maatschappij ;
- 2° het vertalen van de verworven inzichten naar het beleid ;
- 3° op basis van de wetenschappelijke expertise, dienstverlening leveren aan of meewerken met andere instanties voor basisonderzoek, toegepast onderzoek of demonstratieonderzoek, voor zover die onderzoeken het beleid van de overheid in de sector kunnen steunen ;
- 4° het verlenen van diensten en producten voor overheid en derden voor zover dat past binnen de missie en de beheersovereenkomst ;
- 5° het meewerken aan de vorming en de opleiding van organisaties die aan voorlichting en ontwikkeling doen, in het bijzonder de Vlaamse overheidsdiensten ;
- 6° het opbouwen van kennis en de verspreiding ervan, onder meer door middel van wetenschappelijke publicaties, onderzoeksrapportering, voordrachten en het aanreiken van de nodige documentatie voor overheid, sector en maatschappij ;
- 7° het toekennen van doctoraatsbeurzen ;
- 8° het verlenen van wetenschappelijke medewerking aan internationale, federale en gewestelijke initiatieven om de overheden in staat te stellen hun engagementen en verplichtingen dienaangaande na te komen ;
- 9° het meewerken aan het opstellen van offertes voor onderzoek door derden.

§ 2. De Vlaamse regering kan het ILVO belasten met bijzondere opdrachten die kaderen binnen de missie en taken, bedoeld in artikel 4 en 5, § 1, en die zullen worden uitgevoerd in overeenstemming met de voorwaarden en modaliteiten bepaald in de beheersovereenkomst.

HOOFDSTUK IV

Bestuur en werking

Artikel 6

De Vlaamse regering regelt het bestuur en de werking van het ILVO overeenkomstig de bepalingen van het kaderdecreet.

Naast het hoofd van het ILVO kan een algemeen directeur worden aangewezen.

HOOFDSTUK V

Raadgevend comité

Artikel 7

Bij het agentschap wordt een raadgevend comité opgericht. Het raadgevend comité heeft enkel een adviserende bevoegdheid en geen beslissingsbevoegdheid. De samenstelling, taakstelling, werking en andere uitvoeringsvoorwaarden worden bepaald door de Vlaamse regering.

HOOFDSTUK VI

Beheersovereenkomst

Artikel 8

De beheersovereenkomst wordt conform de bepalingen van artikel 9 van het kaderdecreet opgesteld.

HOOFDSTUK VII

Financiële middelen

Artikel 9

§ 1. Het ILVO kan beschikken over de volgende ontvangsten :

- 1° dotaties ;
- 2° leningen ;
- 3° retributies voor zover ze bij decreet toegewezen zijn aan het agentschap ;
- 4° ontvangsten die voortvloeien uit daden van beheer of beschikking met betrekking tot eigen domeingoederen ;
- 5° schenkingen en legaten in speciën ;
- 6° inkomsten uit eigen participaties en uit door het agentschap verstrekte leningen aan derden ;
- 7° opbrengsten uit de verkoop van eigen participaties ;
- 8° de subsidies waarvoor het agentschap als begunstigde in aanmerking komt ;
- 9° terugvorderingen van ten onrechte gedane uitgaven ;
- 10° vergoedingen voor prestaties aan derden, volgens de modaliteiten bepaald in de beheersovereenkomst ;
- 11° de saldi van de Eigen Vermogens van het CLO en het CLE zoals vermeld in artikel 27 en 28 van het decreet van 5 juli 2002 houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 2002 ;
- 12° stichtingen, beurzen, prijzen.

§ 2. Tenzij anders is bepaald in een decreet worden de ontvangsten, genoemd in § 1, beschouwd als ontvangsten die bestemd zijn voor de gezamenlijke uitgaven.

In afwijking van het eerste lid zijn de ontvangsten, genoemd in § 1, 4° tot en met 12°, te beschouwen als toegewezen ontvangsten. Zij mogen aangewend worden voor de missie en de taken zoals vermeld

in artikel 4 en 5, met uitzondering van de ontvangsten in artikel 9, § 1, 12° die enkel mogen aangewend worden voor de bij die ontvangsten bepaalde bestemmingen.

Artikel 10

Het ILVO kan schenkingen of legaten aanvaarden. Het ILVO beoordeelt vooraf de opportuniteit en de risico's verbonden aan de aanvaarding.

HOOFDSTUK VIII

Coördinatie

Artikel 11

§ 1. De Vlaamse regering kan de bepalingen van de decreten betreffende het agentschap coördineren, alsook de bepalingen die daarin uitdrukkelijk of stilzwijgend wijzigingen hebben aangebracht tot het tijdstip van de coördinatie. Te dien einde kan zij :

- 1° de te coördineren bepalingen anders inrichten, inzonderheid opnieuw ordenen en vernummen ;
- 2° de verwijzingen in de te coördineren bepalingen dienovereenkomstig vernummen ;
- 3° de te coördineren bepalingen met het oog op onderlinge overeenstemming en eenheid van terminologie herschrijven, zonder te raken aan de erin neergelegde beginselen.

De coördinatie treedt pas in werking nadat ze bij decreet is bekrachtigd.

§ 2. De Vlaamse regering wordt ermee belast de bestaande wets- en decreetsbepalingen te wijzigen, aan te vullen, te vervangen of op te heffen, om ze in overeenstemming te brengen met de bepalingen van dit decreet en van het kaderdecreet.

De besluiten die krachtens deze paragraaf worden vastgesteld, houden op uitwerking te hebben als ze niet bij decreet zijn bekrachtigd binnen negen maanden na de datum van de inwerkingtreding ervan. De bekrachtiging werkt terug tot deze laatste datum.

De in § 2 aan de Vlaamse regering opgedragen bevoegdheid vervalt negen maanden na de inwerkingtreding van dit decreet. Na die datum kunnen de besluiten die krachtens deze paragraaf zijn vastgesteld en zijn bekrachtigd, alleen bij een decreet worden gewijzigd, aangevuld, vervangen of opgeheven.

en het CLE, en het personeel worden overgedragen aan het ILVO.

Brussel, 3 maart 2004.

HOOFDSTUK IX

Slotbepalingen

De minister-president van de Vlaamse regering,

Bart SOMERS

Artikel 12

§ 1. Tot andersluidende bepaling zijn de artikelen 2, 3, 4, 5, 6, 8, 11bis, 13 en 14 van de wet van 16 maart 1954 betreffende de controle op sommige instellingen van openbaar nut van toepassing op het ILVO, met uitzondering evenwel van artikel 8, eerste lid, laatste zinsdeel.

De Vlaamse minister van Leefmilieu, Landbouw en Ontwikkelingssamenwerking,

Jef TAVERNIER

§ 2. Voor de toepassing van de in § 1 vermelde bepalingen wordt het ILVO beschouwd als een instelling van categorie A.

Artikel 13

De artikelen 27 en 28 van het decreet van 5 juli 2002 houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 2002 worden opgeheven.

Artikel 14

De rechten en plichten van de eigen vermogens van het CLO en CLE worden overgedragen aan het ILVO.

Artikel 15

De Vlaamse regering bepaalt de datum waarop dit decreet in werking treedt.

De artikelen 27 en 28 van het decreet van 5 juli 2002 houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 2002 blijven van kracht tot op het ogenblik dat de rechten en verplichtingen van het eigen vermogen van het CLO